

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 9 april 2019 met nummer RvVb-A-1819-0833
in de zaak met rolnummer 1718-RvVb-0188-A

Verzoekende partij	mevrouw Rita VERCAEMST vertegenwoordigd door advocaat Ali HEERMAN met woonplaatskeuze op het kantoor te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 11
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van OOST-VLAANDEREN vertegenwoordigd door Kaat VAN KEYMEULEN
Tussenkommende partijen	1. de heer Bart VAN WAMBEKE 2. mevrouw Ria DEMEULEMEESTER vertegenwoordigd door advocaat Veerle VEKEMAN met woonplaatskeuze op het kantoor te 9500 Geraardsbergen, Pastorijstraat 19

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 20 november 2017 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 28 september 2017.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van onder meer de verzoekende partij tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen van 21 januari 2015 niet ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkommende partijen een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijpe populieren op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De tussenkommende partijen verzoeken met een aangetekende brief van 21 maart 2018 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkommende partijen met een beschikking van 14 juni 2018 toe in de debatten.

De verwerende partij dient een antwoordnota en, in het kader van de zaak gekend onder rolnummer 1718/RvVb/0208/A. het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 29 januari 2019.

Advocaat Filip REDANT, *loco* advocaat Ali HEERMAN, voert het woord voor de verzoekende partij en mevrouw Kaat VAN KEYMEULEN voert het woord voor de verwerende partij. De tussenkomende partijen verschijnen schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De tussenkomende partijen dienen op 14 januari 2013 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "*het bouwen van een veestal*", op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

Nadat het college van burgemeester en schepenen deze aanvraag op 30 april 2013 weigert, verleent de verwerende partij op 19 september 2013 in graad van administratief beroep de stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partijen. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen en de vzw MILIEUFRONT OMER WATTEZ stellen tegen deze beslissing een vordering tot vernietiging in bij de Raad.

Met een arrest van 19 mei 2015 (nummer A/2015/0304) in de zaak met rolnummer 1314/0167/A/8/0162 vernietigt de Raad op vordering van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen de beslissing van 19 september 2013. De Raad achtte het enig middel, genomen uit onder meer de schending van artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde wat betreft de ligging van de aanvraag in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, valleigebied, en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet) in de daarin aangegeven mate gegrond.

2.

De tussenkomende partijen dienen op 15 oktober 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen opnieuw een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "*het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijpe populieren*" op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.

De veestal heeft andere afmetingen en een verschillende verschijningsvorm dan de veestal waarvoor met de inmiddels vernietigde beslissing van de verwerende partij van 19 september 2013 vergunning werd verleend. De te bouwen veestal bestaat uit twee volumes waarbij het ene deel 10,5 m naar achter springt ten opzichte van het andere deel. De stal voor jongvee is volledig gesloten en heeft een oppervlakte van 25 m op 23,3 m met een kroonlijsthoogte van 3,6 m en

nokhoogte van 7,29 m. De veestal voor volwassen dieren heeft een oppervlakte van 45 m op 26,25 m met een kroonlijsthoogte van 4,8 m en nokhoogte van 8,84 m. De voorzijde van deze stal is volledig open en de achterzijde is deels open.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan 'Oudenaarde', gelegen in vallei- en brongebied (agraris gebied met bijzondere waarde).

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 10 november tot en met 10 december 2014, worden vijf bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partij.

De watering van Melden brengt op 12 november 2014 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling brengt op 12 november 2014 het volgende gunstig advies uit:

“ ...

Het betreft hier een landbouwzetel die deel uitmaakt van een lintbebouwing van het gehucht Meerse. Tevens zit de bedrijfszetel geprangd tussen een voorliggende weg en een achterliggende beek.

De aanvrager is de uitbater van een gemengd landbouwbedrijf en wenst een reorganisatie op zijn bedrijf door te voeren. Door de groei van het bedrijf, de groei van de veestapel en de daarbij horende bijkomende gebouwen is de bedrijfszetel quasi volgebouwd.

De aanvrager wenst dan ook op een aansluitend perceel huisweide dat aansluit bij de beek voor dit bedrijf een nieuwe rundveestal te bouwen. Een verouderde constructie-schuthok wordt gesloopt. En tevens dienen een vijftal kaprijke bomen te worden gekapt.

De voorgestelde constructie is een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor dit bedrijf die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijkere bedrijfsvoering en die tevens enkel zal bijdragen tot de verdere groei van dit bedrijf.

...”

Het agentschap voor Natuur en Bos brengt op 19 november 2014 het volgende voorwaardelijk gunstig advies uit:

“ ...

Bespreking stedenbouwkundige vergunning

Op de plaats van het huidige schuilhok wil men een veestal met bergruimte voor stro en mestopslag bouwen. Er wordt niet voorzien in een nieuwe toegangsweg.

De 5 populieren zijn economisch kaprijp en komen na de bouw van de stal tussen de bedrijfsgebouwen en de Reytracht te staan, zodat bij windbreuk quasi zeker schade aan de gebouwen kan verwacht worden. Op het landschapsintegratieplan stelt men voor de populieren te vervangen door een beek begeleidende aanplant met zomereik.

Gezien de nabijheid van het erf gaat het om een huisweide, een zeer intensief begraasd soortenarm grasland, dat volgens de luchtfoto's ook regelmatig gescheurd wordt. Op het perceel waar de stal zou ingeplant worden is geen microreliëf waarneembaar. De bouwplaats sluit aan op het erf en de boerderijgebouwen, maar ligt over de Reytracht, een zone die nu nog nagenoeg bouwvrij is.

De Reytracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied met akkers en weilanden, tot op heden bouwvrij. Dit gebied is volgens de

overstromingskaart 2014 gelegen in een gebied met risico voor overstroming Het regenwater van op het dak wordt opgevangen in meerdere regenwaterputten, waarbij het regenwater op het landbouwbedrijf gebruikt zal worden.

Het bouwen van een 70 op ca 25m grote deels open veestal, houdt een landschappelijke verstoring van dit open agrarisch gebied in. Er is gestreefd naar architecturale meerwaarde van het gebouw, waarbij materialen gebruikt worden die passen in het landschap en er worden eveneens nestplaatsen voorzien. In de nabijheid van de stal worden ook meerdere bomen voorzien: knotwilgen en hoogstammige notelaars. Het is hierbij van belang dat al deze bomen individueel goed worden beschermd tegen het grazen van het vee. Bomen overleven het afschillen van de bast door het vee niet.

Conclusie

Op basis van bovenstaande uiteenzetting verleent het Agentschap voor Natuur en Bos een gunstig advies mits naleving van de volgende voorwaarden:

- *De stal zo goed mogelijk geïntegreerd wordt in de omgeving door gebruik te maken van aangepaste bouwmaterialen als beschreven in de aanvraag.*
- *Er nestgelegenheden worden voorzien op de gevel in bijvoorbeeld de spaceboardingszones of door middel van faunapanelen.*
- *De aanplanting voorzien op het landschapsintegratieplan wordt volledig uitgevoerd en de bomen worden individueel voorzien van een goede bescherming tegen de vraat van het vee. De bomen die de aanplanting niet overleven worden ten laatste in het volgende plantseizoen vervangen*

...”

De gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar brengt op 21 januari 2015 een voorwaardelijk gunstig advies uit (“de voorwaarden gesteld in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 19.11.2014 [...] dienen strikt opgevolgd te worden”).

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Kluisbergen verleent op 21 januari 2015 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden aan de tussenkomenende partijen.

De verzoekende partij tekent tegen deze beslissing op 4 maart 2015 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 18 mei 2015 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 26 mei 2015 beslist de verwerende partij op 11 juni 2015 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

3.

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 30 juli 2015 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van deze beslissing.

De Raad verwerpt met een arrest van 5 januari 2015 (nummer RvVb/S/1516/0398) de vordering tot schorsing.

Met het arrest van 30 mei 2017 (nummer RvVb/A/1617/0891) vernietigt de Raad de beslissing van 11 juni 2015. De Raad bevindt het eerste middel (verenigbaarheid met de gewestplanbestemming

landschappelijk waardevol gebied en inpasbaarheid in het licht van een goede ruimtelijke ordening) onder meer als volgt gegrond:

“ ...

Het gegeven dat de verwerende partij vaststelt dat landschapsbevorderende maatregelen worden genomen, dat er ten opzichte van het vorige dossier sprake is van een 'betere landschapsintegratie' die ervoor 'kan' [zorgen] dat de schoonheidswaarde van het landschap niet wordt aangetast, is niet dezelfde vaststelling als oordelen dat de werken de landschappelijke waarde van het gebied niet zullen aantasten, zoals artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde dat vereist. Dat de verwerende partij verderop oordeelt dat "het gebouw samen met haar begeleidende groeninkadering garanderen dat de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gedrang wordt gebracht", is geen vaststelling die uit de voorgaande overwegingen voortvloeit.

... ”

Met de verwijzing naar bepaalde 'afstanden' van de woning en het perceel van de verzoekende partij tot het op te trekken gebouw en de groenaanplanting die van die aard is de visuele hinder 'te temperen', alsook de vaststelling dat de stal niet leidt tot "dermate visuele impact dat dit de creatie van een abnormale burenhinder zou inhouden", geeft de verwerende partij geen afdoende antwoord op de vraag in welke zin de oprichting van de stal met de relevante in de omgeving bestaande toestand, daarin begrepen het door de verwerende partij geschetste relatief tot zeer open landschap tussen de Rijtgracht en de Schelde, en de overige bebouwing in de omgeving, te verenigen is, in het bijzonder de door de verwerende partij erkende 'grootschaligheid' van het project. Met betrekking tot de "garantie" op een afdoende landschapsinkleding neemt de verwerende partij in de bestreden beslissing bovendien geen consequente houding aan.

... ”

Het tweede middel (vereiste project-MER/-m.e.r.-screeningsnota) bevindt de Raad in het vermelde arrest onder meer als volgt gegrond:

“ ...

Het bestaan van een niet-bindende handleiding van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ontslaat de verwerende partij niet van de verplichting een eigen onderzoek te voeren met betrekking tot de vraag of de project-m.e.r.-screeningsplicht geldt. De handleiding bevestigt overigens niet meer dan dat intensieve veehouderij een andere benaming is voor niet-grondgebonden veehouderij, en dat het bedrijven zijn die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet. Loutere melkveehouderijen vallen om die reden niet onder het toepassingsgebied van rubriek 1.e) bijlage III project-MER-besluit.

De Raad stelt vast dat uit de bestreden beslissing nergens kan worden afgeleid dat de aanvraag al dan niet uitsluitend op een exclusieve melkveehouderij betrekking heeft. Het motief dat aangezien de oprichting van de stal betrekking heeft op "rundvee en jongvee" uitsluit dat het om "intensieve veeteelt" gaat, is bijgevolg – zonder nader onderzoek van het al dan niet grondgebonden karakter van de veehouderij - kennelijk niet afdoende om te besluiten dat geen project-MER of project-m.e.r.-screeningsnota diende te worden gevoegd.

... ”

4.

De administratieve procedure wordt vervolgens hernomen. De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 8 september 2017 om het administratief beroep niet in te willigen en de stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden.

Na de hoorzitting van 19 september 2017 verklaart de verwerende partij het beroep op 28 september 2017 ongegrond en verleent een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden:

“ ...

2.2 De MER-toets

Het gaat hier niet om een project opgenomen in bijlage II bij de Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (zgn. MER-richtlijn).

Er dient geen MER te worden opgemaakt.

Appellant Vercaemst betwist dat in het dossier geen MER-screening diende te worden uitgevoerd en verwijst naar bijlage III, 1ste rubriek van het Besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening die volgende categorie van bedrijven omvat:

“Intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen)”.

Het begrip ‘intensieve veeteeltbedrijven’ is niet gespecificeerd.

In de spraakgebruikelijke betekenis is intensieve veehouderij een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet.

Aan de hand van de concrete gegevens van het landbouwbedrijf dient nagegaan of de aanvraag al dan niet betrekking heeft op een intensief veeteeltbedrijf.

Er werd bijkomende informatie inzake de bedrijvigheid van de heer Van Wambeke Bart aangeleverd teneinde deze afweging te kunnen maken.

De aanvrager heeft een milieuvergunning, verleend dd. 27 augustus 2015, en vergund onder rubriek 9.4.3 voor 167 grote zoogdieren, waarvan 44 melkkoeien en 123 overige runderen. Ook de veebezetting, volgens aangiftes VLM, verwijst enkel naar zoogkoeien, runderen < 1 jaar, runderen van 1 tot 2 jaar en andere runderen (ouder dan 2 jaar).

Voor het jaar 2016 blijkt concreet een bezetting van 45 zoogkoeien, 42 runderen < 1 jaar, 25 runderen van 1 tot 2 jaar en 7 andere runderen (ouder dan 2 jaar), een totaal van 119 dieren. In 2014 en 2015 was het aantal dieren van dezelfde grootteorde. Aanvrager benadrukt dat er geen mestkalveren op het bedrijf zijn – het bedrijf bestaat uit zoogkoeien, jongvee, vleesvee en kalveren. De vrouwelijke kalveren worden verder opgefokt tot zoogkoe om zo de cyclus opnieuw te laten rondgaan. Mannelijke dieren worden verkocht als fokdier of voor vleesverwerking op een slachtrijpe leeftijd van ca. 19 maand.

Voor wat betreft de grondgebondenheid inzake mestafzet toont aanvrager aan, op basis van de mestbalans van de VLM voor 2014-2015-2016 dat het bedrijf minder dierlijke mest uit eigen veebezetting heeft om geëxploiteerde gronden te bemesten, dit in tegenstelling tot niet-grondgebonden bedrijven die met een mestoverschot zitten. Hiermee wordt aangegeven dat het bedrijf voldoende akkers bewerkt om de eigen mestproductie te verwerken.

Daarnaast worden alle voeders voor de runderen geteeld op eigen akkers. De totale oppervlakte van de weilanden waar de runderen op kunnen grazen is ca. 11 ha. De helft van het jaar (van april tot november) worden de dieren ondergebracht op omliggende weiden waarbij een aanzienlijk deel van het rantsoen wordt opgenomen via grazen. Bij

intensieve veehouderij is er geen begrazing op weides en blijven de mestkalveren heel het jaar door op stal. Aanvrager beschikt over graasweiden direct aansluitend op het bedrijf en de nieuwe stalling. Uit de bestaande toestand ter plaatse blijkt dat de dieren onmiddellijk binnen en buiten kunnen in de omliggende weiden.

De grondgebondenheid voor voedselvoorziening wordt aangetoond op basis van verzamelaanvragen 2017-2016 en 2015 waaruit blijkt dat jaarlijks bijna de helft van de eigen productie voor de dieren bestemd is. Voor 2017 is er 11,26 ha weiland waarop de dieren kunnen grazen; er wordt 10,38 ha maïs geteeld als winning ruwvoeder, er wordt 17,36 ha graangewassen verwerkt in voederrantsoen (verkoop granen aan voederfirma/aankoop krachtvoerders); het strogewas wordt gebruikt als strooisel voor de stallen; 8,30 ha erwtenstro wordt gebruikt als eiwithoudend voedergras. De winning van ruwvoerders gebeurt alleen op eigen gronden wat duidelijk de grondgebondenheid benadrukt. Deze gegevens zijn nagenoeg idem voor 2016: 11,13 ha grasland, 11,57 ha maïs, 8,46 ha wintertarwe en 7,49 ha erwtenstro, alsook voor 2015: 11,75 ha grasland, 6,49 ha maïs, 16,97 ha wintertarwe en 9,41 ha erwtenstro.

Uit bovenstaande wordt besloten dat het hier niet gaat om intensieve veeteelt, daar de bedrijvigheid hier wel degelijk grondgebonden is.

Het betreffende bedrijf wordt niet onder de rubriek 'intensief veeteeltbedrijf' gekwalificeerd. Het aanvraagdossier wordt zonder project-m.e.r.-screeningsnota als volledig beschouwd.

2.3 De juridische aspecten

De aanvraag dient getoetst aan het geldende gewestplan. Dat bepaalt dat het terrein gelegen is in vallei- of brongebied.

De voorschriften voor vallei- of brongebieden bepalen dat in die gebieden slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden.

Wat betreft de agrarische toets dient gesteld dat het hier wel degelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat. In het gunstig advies van de Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling Oost-Vlaanderen van 12 november 2014 wordt gesteld dat de voorgestelde constructie een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor het gemengd landbouwbedrijf betreft, die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens enkel kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf.

De aanvraag doorstaat probleemloos de agrarische toets.

De gewestplanbestemming 'valleigebied' bevestigt dat het gebied landschappelijke kwaliteiten kent.

De kwalificering als 'landschappelijk waardevol' houdt evenwel niet in dat gebied uitbreiding van landbouwbedrijven mogelijk zou zijn. Het gebied betreft een cultuurlandschap dat gevormd werd en mee in stand gehouden wordt door de landbouw, wat in het gewestplan bevestigd wordt, gelet op de grondbestemming agrarisch gebied. Het spreekt voor zich dat ook binnen deze landschappelijk waardevolle gebieden, die een groot deel van het agrarisch gebied in deze streek uitmaken, landbouwuutbatingen mee de landschappelijke waarde van deze gebieden bepalen en bijgevolg, zoals ze al sinds jaar en dag voorkomen, ook verder moeten kunnen evolueren, mits dit op een landschappelijk verantwoorde manier gebeurt.

Er dient een evenwicht gevonden tussen landschapsbehoud en bieden van mogelijkheden voor de landbouw, die sterk het landschap mee bepaalt.

Voorliggende aanvraag beoogt de verdere evolutie van een site waar een professionele volwaardige landbouwuitleiding actief is.

Het gaat om een gemengd landbouwbedrijf met zowel veeteelt, akkerbouw en groenteteelt als voornaamste bedrijfsactiviteiten.

De huidige boerderij is in verschillende stappen tot stap gekomen; momenteel is het de 7de generatie die het familiebedrijf leidt.

De hoeve situeert zich ter hoogte van het gehucht Meerse, binnen een bebouwd lint langs de Meersestraat. Dit bouwlint is binnen het gewestplan gekend als een 50 m diep woongebied met landelijk karakter. De bebouwing binnen het landbouwbedrijf situeert zich op heden tussen de Meersestraat en de Rijtgracht. De Rijtgracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde. Ter hoogte van de bestaande hoeve van de aanvragers is de afstand tussen de Meerseweg en de Rijtgracht ongeveer 95 m.

Het aan de Meersestraat gelegen erf kan de beoogde stal niet meer opnemen, om die reden wordt voor voorliggende aanvraag uitgeweken naar het achter de Rijtgracht gelegen perceel.

De momenteel aangevraagde werken omvatten als omvangrijkste constructie de bouw van een nieuwe veestal.

Het gaat om een ruime en deels open veestal, opgebouwd uit 2 aanpalende doch ten opzichte van elkaar verspringende volumes met kroonlijsthoogtes van 4,80 m en 3,60 m en nokhoogtes van 8,84 m en 7,29 m. Het totaal volume van de nieuwbouw bedraagt 11.370 m³.

De nieuwbouw wordt aldus ingeplant aan de overzijde van de Rijtgracht, midden de omliggende weiden van de bouwheer waar het vee kan grazen. Binnen de huidige bedrijfssite die gevestigd is aan de zuidelijke zijde van de gracht is geen voldoende uitbreidingsmogelijkheid aanwezig. Alternatieve locaties werden zoals aangegeven door de aanvrager onderzocht doch bleken om diverse redenen uiteindelijk geen optie.

De vraag die zich stelt is of de werken de landschappelijke waarde van het terrein en het gebied niet aantasten.

Er wordt vastgesteld dat het geheel van de bestaande bebouwing en de nieuwe uitbreidingszone met alle bijhorigheden compact en geclusterd gehouden wordt. Er blijft een duidelijk afgebakende bedrijfssite gevormd. De uitbreiding sluit wel degelijk aan op de bestaande boerderijgebouwen en het erf en wordt een cluster gevormd. Er is een uniformiteit van de bedrijfsgebouwen, zelfs over de Rijtgracht.

Er dient in rekening gebracht dat ook voor de bouw van de stal er zich reeds een schuilhok bevond met een hoogte van $\pm 3,5$ m nokhoogte en een bebouwde oppervlakte van ± 120 m² en dat er ook reeds verharding aanwezig was (± 310 m²) om zich te begeven over de Rijtgracht naar de vorige stal waar in de winter reeds ca. 20 runderen werden gestald die moesten bijgevoerd worden gedurende de winterperiode. De bouwplaats betrof geen ongeschonden terrein. Het terrein werd reeds aangewend in functie van de landbouwbedrijvigheid. Op de bouwplaats waren voorheen ook geen natuurwaarden aanwezig.

Het gemeentebestuur merkte terecht op dat het vallei- en brongebied onmiddellijk achter het 50 m diepe woongebied met landelijk karakter begint en nu reeds aangesneden is met een aantal bouwwerken. Deze bouwwerken bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde zijn reeds een aantal bouwwerken opgetrokken, met name schuilhokken, sleufsilos, verhardingen,...

Vanuit de bebouwde Meersestraat zal de uitbreiding nauwelijks zichtbaar zijn, door de aanwezige lintbebouwing en doordat het peil van de weide waar de stal wordt aangevraagd ongeveer 3 m lager ligt dan het straatpeil.

Door de inplanting in een lager gelegen zone is de visuele impact op de omgeving kleiner. Ook vanuit andere gezichtspunten dient geoordeeld dat de visuele impact beperkt blijft, enerzijds door zoals gezegd de visuele aansluiting bij de overige bedrijfsbebouwing en het bebouwd lint en anderzijds door aanwezigheid van omliggende akkergewassen/groen.

In tegenstelling tot de eerdere aanvraag werden door de aanvrager diverse aanpassingen doorgevoerd om de gevraagde constructie te verzoenen met de landschappelijke waarde van deze omgeving.

Deze omgeving wordt (mee) beheerd door de landbouw, het gaat hier immers om cultuurlandschappen, maar bij het realiseren van nieuwe constructies dient voldoende aandacht geschonken aan de erfintegratie binnen de specifieke omgeving. Aanvrager erkent dit en heeft zijn huidig ontwerp in deze zin aangepast.

In huidige aanvraag wordt rekening gehouden met de impact van volumewerking, vormgeving, het materiaal- en kleurgebruik, en groeninkleding.

In het bijzonder wordt geopteerd voor:

- Een veestal opgebouwd uit 2 volumes met verspringende voorgevellijn en een verschillende hoogte, waarbij gedeeltelijk gewerkt wordt met open gevels, teneinde de eentonigheid en grootschaligheid te doorbreken;*
- Een aangepast kleur- en materiaalgebruik: sober en consequent materiaalgebruik, gebruik van warme en natuurlijke kleuren (bruin, lichtbruin en rood-bruin), extra voorzien in houtafwerking door afwerking van de topgevels van de gebouwen in hout wat de monotonie van de gevels doorbreekt;*
- Groeninkadering: door de versterking van de beekbegeleidende beplanting, met name door het kappen van 5 kaprijpe populieren en de vervanging door 14 zomereiken, alsook door de aanplant rond de stal van 12 knotwilgen en 7 notelaars (extensieve groenzone), alsmede door het voorzien van faunakasten. Deze aanplant kleedt het gebouw in het landbouw in om het zo op een goede manier te integreren. Zo wordt vermeden dat een zicht ontstaat van een volumineus agrarisch gebouw op een kale vlakte.*

In tegenstelling tot bij de vorige aanvraag werden nu op de plannen ook de gewenste verhardingen vermeld. De nieuwe verharding ten behoeve van de landbouwuitbating wordt tot het noodzakelijke voor een vlotte bedrijfsvoering beperkt en hoeft niet als storend in het landschap ervaren.

Bij de beoordeling dient mee rekening gehouden met de specifieke situatie van deze cultuurgronden. Het gaat met name om een zeer intensief begraasd soortenarm grasland dat ook regelmatig zou gescheurd worden. Op het perceel waar de stal zou ingeplant

worden is geen microreliëf waarneembaar. Het gebied werd klaarblijkelijk plaatselijk ca. 2 m hoog met slib opgehoogd. Gelet op het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, de afwezigheid van natuurwaarden op de bouwplaats en het integreren van nestkasten en inheemse beplanting bij de veestal, kan besloten dat er geen sprake is van een specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren dat geschaad zou worden met deze aanvraag.

Door de bouw van de veestal kan het verder bestaan van het grasland in de Scheldemeersen gegarandeerd worden

Rekening houdend met bovenstaande elementen wordt geoordeeld dat de landschappelijke waarde van het gebied niet wordt aangetast.

De aanvraag doorstaat het landschappelijk esthetisch criterium en doorstaat de legaliteitstoets.

Appellant Vercaemst verwijst naar het ontbreken van rechtlijnigheid in het handelen van het gemeentebestuur, daar in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) immers als visie voor de ontwikkeling van het gebied naar voor komt:

"Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, streeft het college ernaar om de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde bouwvrij te houden, doch evenwel met behoud van een beperkte mogelijkheid voor bestaande landbouwbedrijven om uit te breiden. In deze zone wenst het college enkel uitbreidingen toe te staan met een maximumhoogte van 1m50 en de uitbreidingen dienen binnen een perimeter van 25m te vallen (vanaf de Rijtgracht). Gebouwen met een grotere hoogte dan 1m50 dienen ingeplant te worden op de bebouwbare zone tussen de rijbaan (Meersestraat) en de Rijtgracht."

Het gegeven dat in het GRS gesteld wordt dat de hoogte van nieuwe bebouwing in deze zone niet meer mag bedragen dan 1,50 m kan evenwel niet gehanteerd worden als beoordelingsgrond, aangezien ruimtelijke structuurplannen eerst moeten omgezet worden in uitvoeringsplannen vooraleer ze doorwerking hebben naar aanvragen voor particulieren. Voorliggende aanvraag dient juridisch louter getoetst te worden aan de gewestplanbestemming.

Tijdens de beroepsprocedure werd het plan gewijzigd voor wat betreft de watertoets, zie rubriek 2.1. Artikel 4.3.1, § 1 VCRO heeft betrekking op het opleggen van voorwaarden, en luidt als volgt:

...

De aangebrachte wijziging in het voorgestelde ontwerp heeft in het bijzonder betrekking op een meer gedetailleerde omschrijving van het hemelwaterverbruik en het voorzien van een bovengrondse in plaats van een ondergrondse infiltratievoorziening. Deze aanpassing werd doorgevoerd op basis van het advies van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid. De aanpassing doet geen afbreuk aan de bescherming van de mens of het milieu of de goede ruimtelijke ordening en brengt kennelijk geen schending van de rechten van derden met zich mee.

De voorgestelde planaanpassing valt binnen bovenvermelde decretale mogelijkheid.

2.4 De goede ruimtelijke ordening

De overheid moet bij de beoordeling van de goede plaatselijke ordening in de eerste plaats in concreto nagaan of de bouwaanvraag verenigbaar is met de ordening van de onmiddellijke omgeving.

Een aanvraag mag niet enkel beoordeeld worden in functie van het gevraagde bouwproject alleen, maar de beslissing moet rekening houden met de aard en de kenmerken van de onmiddellijke omgeving.

Voorliggende aanvraag betreft een leefbaar en in werking zijnd landbouwbedrijf dat zowel links als rechts ingesloten zit tussen bestaande bebouwing langsheen het bebouwingslint, en aldus in deze richtingen niet meer kan uitbreiden.

De voorziene nieuwbouw wordt ingeplant direct achterliggend en aansluitend op de bestaande bedrijfsgebouwen.

Onderhavig project staat in functie van het aanpassen van de exploitatie aan de hedendaagse noden van het bestaande agrarische bedrijf. Het betreft een voor het bedrijf noodzakelijk gebouw en maakt aldus een normale uitbreiding van het landbouwbedrijf uit dat perfect aansluit bij de bestaande bebouwing.

Inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium werden in voorliggende aanvraag de nodige inspanningen geleverd om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Aanvrager baseerde zich hiervoor op de suggesties aangebracht in het advies 'geïntegreerd agrarisch bouwen', verleend door de dienst Landbouw en Platteland van de Provincie op 25 juli 2014, alsook op het eveneens door deze dienst in juli 2014 opgesteld landschapsintegratieplan.

Er is op een afdoende wijze sprake van landschapsintegratiebevorderende maatregelen, inzake inplanting en uitwerking van de gebouwen alsook de landschapsinkleding. Aanvrager beoogt wel degelijk een architecturale meerwaarde te leveren. De aanvrager legde reeds contacten voor de samenaankoop van beplanting begin 2018 via de Provincie.

Er dient op gewezen dat de gronden indertijd ook het voorwerp uitmaakten van een ruilverkaveling en daardoor ook reeds 2 m opgehoogd zijn in de loop der jaren. Het gaat om een soortenarm permanent cultuurgrasland. Er is geen impact op de natuurwaarden. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende dan ook een voorwaardelijk gunstig advies.

Gunstige adviezen werden tevens uitgebracht door het Departement Landbouw en Visserij, de watering Melden en de provinciale dienst Integraal Waterbeleid.

Ook het college van burgemeester en schepenen oordeelde nu wel, in tegenstelling tot bij de eerdere vergunningsaanvraag, dat de aanvraag is overeenstemming is met de goede plaatselijke ordening en zijn onmiddellijke omgeving.

Aangaande de opmerking van de links aanpalende buur (appellant Vercaemst) inzake visuele hinder wordt vastgesteld dat de stal een 20-tal meter verwijderd blijft van de achterste perceelsgrens van deze buur, en een 90-tal meter verwijderd is van de woning. Het gaat om zeer ruime afstanden tussen de woning van de klager en de nieuw op te richten stal, zodat in alle redelijkheid dient besloten dat de visuele hinder noch geurhinder van die aard kunnen zijn dat ze een onaanvaardbare hinder zouden inhouden.

De mogelijke afname van zicht is beperkt te noemen, gelet op de plaatsgesteldheid en de boven genoemde afstanden.

De simulatie van appellant in het beroepsschrift lijkt geen correcte weergave van een zicht uit de woning, vlak naast een bestaand landbouwbedrijf, en op 90 m van de bouwplaats verwijderd.

De vooropgestelde nieuwbouw wordt daarbij ingeplant met linkerzijgevel in het verlengde van de rechterperceelsgrens van het terrein van appellant; de stal komt aldus schuin achter

het perceel van appellant te liggen. Appellant behoudt het overgrote deel van het gezichtsveld.

Enige visuele hinder zal vanuit het gezichtspunt van het terrein van appellant bijkomend verminderd worden door de voorziene groenaanplanting, in het bijzonder door de aanplant van de zomereiken en de knotwilgen.

De opgeworpen visuele impact wordt niet weerhouden als een weigeringsgrond.

De door appellant aangehaalde hinder inzake geur en overlast door ongedierte is niet noodzakelijk verbonden aan hetgeen hier gevraagd wordt maar heeft betrekking op de algemene bedrijfsvoering.

Wanneer een landbouwbedrijf volgens de regels van het goede vakmanschap uitgebaat wordt, dient dit niet te resulteren in een hinder die de maat van normale burenhinder voor een woning naast het bedrijf overstijgt. Indien de uitbater door ondeugdelijke bedrijfsvoering wel geurhinder veroorzaakt, dan kan daar op handhavende wijze tegen worden opgetreden.

Zoals uit het dossier blijkt brengt het gevraagde geen uitbreiding van het aantal stuks vee met zich mee. Het gaat om een herlocalisatie van het rundvee, verder weg van de bestaande woningen.

De woning van appellant bevindt zich bovendien ten zuidwesten van de geplande stal, dus bovenwinds.

Er ligt geen enkel bewijs van geuroverlast of meting voor. De opgeworpen geurhinder is een loutere hypothese en wordt niet met concrete gegevens aangetoond. Deze geurhinder hoeft niet voor te vallen en is gelet op de bovenwindse ligging van de woning en de afstand tot de nieuwe stal weinig waarschijnlijk.

Appellant mag daarbij niet uit het oog verliezen dat haar woning zich bevindt op de grens van het agrarisch gebied met het woongebied met landelijk karakter, waar landbouwbedrijven zone-eigen zijn. Het betrokken bedrijf is historisch gegroeid op deze locatie.

Besloten wordt dat het gevraagde een voor het agrarisch bedrijf noodzakelijk gebouw betreft, dat de concrete vormgeving en uitwerking van het gebouw samen met haar begeleidende groeninkadering garanderen dat de schoonheidswaarde van het landschap op afdoende wijze behouden blijft, dat er geen schade wordt aangericht aan het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren, dat het gevraagde verenigbaar is met de omgeving en de goede plaatselijke aanleg.

2.5 Conclusie

Uit wat voorafgaat dient besloten dat de derdenberoepen niet voor inwilliging vatbaar zijn. Stedenbouwkundige vergunning kan worden verleend onder voorwaarden.

3. Besluit

Artikel 1: *De derdenberoepen ingesteld tegen de beslissing van 21 januari 2015 van het college van burgemeester en schepenen van Kluisbergen houdende verlenen van een voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning, aangevraagd door de heer en mevrouw Bart Van Wambeke – Ria Demeulemeester, worden niet ingewilligd.*

Stedenbouwkundige vergunning wordt verleend volgens ingediend plan, onder volgende voorwaarden:

- De voorwaarden opgelegd in het advies van het Agentschap Natuur en Bos dienen strikt te worden nageleefd, met name:*

- *De stal moet zo goed mogelijk geïntegreerd worden in de omgeving door gebruik te maken van aangepaste bouwmaterialen als beschreven in de aanvraag.*
- *Er moet nestgelegenheden worden voorzien op de gevel in bijvoorbeeld de spaceboardingszones of door middel van faunapanelen.*
- *De aanplanting voorzien op het landschapsintegratieplan moet volledig worden uitgevoerd en de bomen worden individueel voorzien van een goede bescherming tegen de vraat van het vee. De bomen die de aanplanting niet overleven worden ten laatste in het volgende plantseizoen vervangen.*
- *De infiltratievoorziening dient uitgevoerd zoals aangeduid op het gewijzigde plan dd. 04 mei 2015.*
- *De voorwaarden vermeld in het advies van de provinciale dienst Integraal Waterbeleid dd. 13 mei 2015 dienen strikt te worden nageleefd.*

“ ...”

Dit is de thans bestreden beslissing.

5.

De vzw OMER WATTEZ vordert met een aangetekende brief van 20 november 2017 eveneens de vernietiging van de bestreden beslissing. Dit beroep heeft als rolnummer 1718/RvVb/0208/A.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging - BELANG

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij zet in het inleidend verzoekschrift haar belang bij de voorliggende vordering als volgt uiteen:

“ ...”

Verzoekster beschikt als derde / betrokken publiek zeker over het vereiste belang overeenkomstig artikel 4.8.11 §1, 3° V.C.R.O. en artikel 105 §2, 2° Omgevingsvergunningsdecreet nu de bestreden beslissing een vergunning toekent voor de bouw van een veestal en het kappen van 5 populieren op een onroerend goed dat grenst aan de eigendom van verzoekster.

De ligging van de bouwplaats is gelegen in het uitzicht dat verzoekster had van op haar eigendom in de richting van de vallei. Naast deze visuele hinder zal verzoekster ook de hinder die hoort bij de uitbating van de rundveestal moeten ondergaan, zo onder meer geurhinder, lawaai enz. Tot slot wordt ook het leefmilieu in het algemeen en in het bijzonder in haar onmiddellijke omgeving negatief beïnvloed door de verleende vergunning.

Verzoekster heeft al deze hinder en nadelen in het kader van het openbaar onderzoek aangebracht in haar bezwaarschrift, desalniettemin werd de vergunning verleend.

Verzoekster zal ten gevolge van de vergunning dus hinder en nadelen ondervinden, zodat zij zeker over het vereiste belang beschikt om huidige procedure aan te spannen.

Verzoeker voldoet aan de voorwaarde uit artikel 4.8.11. V.C.R.O. en artikel 105 §2, 2° Omgevingsvergunningsdecreet.

...

2.

De verwerende partij betwist het belang van de verzoekende partij niet.

3.

De tussenkomende partijen werpen in hun schriftelijke uiteenzetting de volgende exceptie op:

“ ...

*Verzoekende partij beperkt zich bij de uiteenzetting van haar belang (opnieuw) tot **de zeer algemene stelling** dat zij visuele hinder zal ondervinden ingevolge de vergunde werken, evenals een verlies aan open ruimte, respectievelijk geur- en geluidshinder*

Zoals genoegzaam bekend, volstaat het niet dat men diens belang steunt op nadelen of hinder welke men 'veronderstelt' te zullen ondervinden

In dat verband kan worden verwezen naar diverse rechtspraak

R.v.St. (10e k.) nr. 173.936, 9 augustus 2007

" In beginsel volstaat het niet om louter het betwiste bouwproject en zijn omvang (weliswaar op uitgebreide wijze) te omschrijven, om daaruit dan te besluiten dat het wel moet gaan om een gebouw dat ipso facto aan een buur een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent Er moet in concreto aangetoond worden op welke wijze de omvang van het gebouw aan de verzoeker een ernstig nadeel berokkent "

Raad Vergunningsbetwistingen (2e k.) nr. A/2012/0345, 4 september 2012

Artikel 4 8 16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist dat de derde belanghebbende die beweert rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen te ondervinden van de bestreden beslissing, het mogelijke bestaan ervan voldoende waarschijnlijk moet maken De loutere beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een onroerend goed dat onmiddellijk gelegen is naast het perceel waarop de bestreden beslissing slaat, noch het feit dat er concurrerende bedrijvigheden plaatsvinden, verleent aan de verzoekende party op zich niet het rechtens vereiste belang bij de huidige procedure

Huidig verzoekschrift dient dan ook als onontvankelijk te worden afgewezen, wegens een gebrek aan voldoende belang

...”

4.

In haar wederantwoordnota antwoordt de verzoekende partij als volgt op de exceptie van de tussenkomende partijen:

“ ...

Verzoekster vermeldt in haar verzoekschrift tot nietigverklaring reeds voldoende concreet op welke punten de aanvraag haar ernstig nadeel kan berokkenen. De argumentatie gaat

verder dan het louter nabuurschap. Het aangehaalde arrest van de Raad van State dd. 9 augustus 2007 is dan ook niet terzake dienend.

In het kader van huidige procedure is enkel vereist dat de derde belanghebbende die beweert rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen te ondervinden van de bestreden beslissing, het mogelijke bestaan ervan **voldoende waarschijnlijk** maakt. Verzoekster doet dit in elk geval.

Het arrest van de Raad van State d.d. 9 augustus 2007, handelde over de bouw van een appartement waarbij de buur meende hinder te zullen ondervinden. Deze buur leverde echter onvoldoende informatie om aan te tonen op welke wijze hij de hinder zou ondervinden. De Raad van State stelde dan ook: (eigen benadrukking)

“Overwegende dat de verzoeker weliswaar een rechtstreekse buur is van de bouwplaats, maar dat hij **geen enkele duidelijkheid verschaft omtrent de precieze aanwending, indeling en oriëntatie van zijn eigendom**, in het bijzonder van het huis dat hij bewoont; dat hij **evenmin concreet uiteenzet op welke wijze** het vergunde gebouw ingevolge zijn omvang hem in zijn concrete woonsituatie een **ernstig nadeel** kan berokkenen; dat het de Raad van State in deze omstandigheden niet mogelijk is het nadeel dat de verzoeker ingevolge de omvang van het vergunde gebouw aanvoert, in concreto op zijn pertinentie en ernst te toetsen;

(...)

Overwegende daarenboven dat de omgeving, ook volgens de fotoreportage van de verzoekende partij zelf, gekarakteriseerd kan worden als typisch “randstedelijk”, met een aantal grote verkeersassen in de buurt, en een mix van villa’s, woningen, handelszaken, appartementsgebouwen en gemeenschapsinrichtingen; dat de verzoeker derhalve in een gebied woont waar intrinsiek reeds veel achtergrondgeluid aanwezig is en waar ook reeds veel verkeer voorkomt, zodat niet aannemelijk is dat het geluid dat afkomstig zal zijn van het gebruik van het vergunde appartementsgebouw als een ernstig storende factor zal kunnen worden ervaren; dat het in de gegeven omstandigheden en bij gebreke aan concrete toelichting niet aannemelijk is dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden stedenbouwkundige vergunning een ernstige visuele hinder of een ernstige schending van de privacy kan berokkenen zoals door de verzoeker wordt gesteld;”

Ook de verzoekende partij in het dossier dat aanleiding gaf tot het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen d.d. 4 september 2012, beschreef niet concreet de hinder die zij kon ondervinden: (eigen benadrukking)

“Met de verwerende partij stelt de Raad vast dat de verzoekende partij **geen enkele concrete omschrijving** geeft van de aard en de omvang van de hinder of de nadelen die zij ingevolge de bestreden beslissing meent te (zullen) ondervinden.”

In tegenstelling tot bovenvermelde zaken, heeft verzoekster in casu concreet en afdoende aangetoond op welke wijze zij hinder zou ondervinden. Betreffende de zichthinder brengt verzoekster zelfs een schets van de ligging en oriëntatie van haar woning bij, alsook een simulatie van de hinder.

Verzoekster woont vlak naast de aangevraagde (en intussen opgerichte) stal die 167 runderen en 730 m3 mest moet huisvesten. Dit brengt ontegensprekelijk visuele hinder,

geur- en lawaaihinder met zich mee, alsook een aantasting van het leefmilieu in de onmiddellijke omgeving. Het gaat dan ook niet op om de mogelijke hinder als louter hypothetisch te bestempelen, verzoekster maakt het mogelijke bestaan van de rechtstreekse of onrechtstreekse hinder voldoende waarschijnlijk.

*Dit werd eveneens zo beoordeeld door de eerste auditeur in het auditoraatsverslag van 8 juni 2018 neergelegd in de procedure betreffende de milieuvergunning voor de aangevraagde stal. (Stuk 3)
..."*

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat een verzoekende partij, als natuurlijke persoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen moet kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

Het bestaan van die hinder of nadelen en het oorzakelijk verband met de bestreden beslissing hoeven, anders dan de tussenkomende partijen lijken voor te houden, niet met onomstotelijke zekerheid te worden aangetoond. Het volstaat dat de verzoekende partij de aard van de gevreesde hinder of nadelen afdoende concreet omschrijven, en dat zij aannemelijk maakt dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband tussen die hinder of nadelen en de uitvoering van de bestreden beslissing kan bestaan. Het vereiste van een belang bij het beroep mag immers niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast.

2.

De Raad stelt vast dat de tussenkomende partijen, niettegenstaande de afwezigheid van enige betwisting daaromtrent naar aanleiding van een vorige procedure, het belang van de verzoekende partij bij haar vordering tot vernietiging van de met de bestreden beslissing vergunde rundveestall onder de vorm van twee aaneengesloten stallen, in vraag stelt.

Op basis van het verzoekschrift stelt de Raad vast dat het perceel van de verzoekende partij paalt aan dat van de aanvraag en haar woning op ongeveer 90 meter ligt van de, met de bestreden beslissing, vergunde rundveestallen. In die context bekeken, roept de verzoekende partij naast visuele hinder ook geur- en lawaaihinder in.

Gelet op de gegeven uiteenzetting, de feitelijke gegevens eigen aan de zaak waaronder in het bijzonder de ligging van het aangevraagde in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en de aard van de beoogde landbouwactiviteit, maakt de verzoekende partij voldoende aannemelijk dat zij een belang heeft bij het uitlokken van een wettigheidstoetsing ten aanzien van de oprichting van de rundveestallen op relatief korte afstand van het door haar bewoonde perceel.

De Raad verworpt de exceptie van de tussenkomende partijen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij put een tweede middel uit de schending van artikel 11.4.1. en 15.4.6.1. van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna: Inrichtingsbesluit), de artikelen 1.1.4 en 4.3.1 VCRO, artikel 1.2.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM), de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet alsook de schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder in het bijzonder de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheids-, het vertrouwens- en het rechtszekerheidsbeginsel.

Zij licht haar middel onder meer als volgt nader toe:

“ ...

De bouwplaats is gelegen in landschappelijk waardevol valleigebied en grenst bovendien aan een woongebied met landelijk karakter. Het is in dit aanpalende woongebied met landelijk karakter dat de woonplaats van cliënte ligt:

[weergave]

Het aanvullend bestemmingsvoorschrift ‘als valleigebied’ werd in een aantal Vlaamse gewestplannen ingeschreven, als variant van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied (aan de schuine zwarte arcering worden dan groene strepen en de kenletter V toegevoegd). Het voorschrift is verwant aan een ander ‘geelgroen’ bijzonder bestemmingsgebied dat in een aantal gewestplannen voorkomt, namelijk het agrarisch gebied met ecologisch belang of ecologische waarde (met enkel een schuine groene arcering). Als valleigebied werden op de gewestplannen veelal weiden aangeduid met een landschappelijke en ecologische waarde, die deel uitmaken van een vallei. (Parl.St. VI.P., Vr. en Antw., 1980-1981, nr. 17, vraag nr. 143 van 8 juli 1981)

De landschappelijke waarde en het ecologisch belang van de Scheldemeersen waarop de bestreden beslissing de bouw van een stal van 70 meter op 30 meter vergunt, is evident voor een heel groot deel gelegen in de open ruimte en de weidsheid van het landschap. De aangevraagde stal strijdt absoluut met dit – door het bestemmingsvoorschrift beschermde – landschap.

Uit de samenlezing van art. 11.4.1 en art. 15.4.6.1 K.B. 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, moet worden afgeleid dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle gebieden op grond van een drievoudig criterium moet worden getoetst:

- 1) een planologisch criterium
dat onderstelt dat de overheid nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied*
- 2) een ecologisch criterium
dit veronderstelt een aftoetsing zodat de te vergunnen werken geen schade aanbrengen aan het milieu van fauna en flora*
- 3) een esthetisch criterium
wat inhoudt dat bedoelde werken moeten kunnen worden overeengebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap.*

Voornamelijk op vlak van het tweede en derde criterium blijkt de aanvraag totaal onvergundbaar.

In een eerder arrest van Uw Raad in huidig dossier waarbij deze stedenbouwkundige vergunning is vernietigd, werd overwogen:

“Overeenkomstig artikel 1 van de aanvullende voorschriften van het gewestplan Oudenaarde zijn de vallei – of brongebieden “de agrarische gebieden met landschappelijke waarde [...] waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden.”

Het volstaat derhalve niet om louter te stellen dat het aangevraagde bestemmingsconform is, enkel omdat het in functie staat van landbouw. De toelaatbaarheid van bouwwerken in een dergelijk ‘valleigebied’ moet immers aan een drievoudig criterium worden getoetst:

- 1) een ‘planologisch criterium’, wat veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied;
- 2) een ‘ecologische toets’, die inhoudt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat dat de werken het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren niet schaden
- 3) een ‘esthetisch criterium’, hetgeen inhoudt dat de werken de landschappelijke waarde van het gebied niet mogen schaden

Met betrekking tot het esthetisch criterium dient de bestreden beslissing bijgevolg de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag de landschappelijke waarde van het gebied al dan niet schade toebrengt. Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom het bevoegde bestuursorgaan tot die beslissing gekomen is.” (RvVb 30 mei 2017, RvVb/A/1617/0891, www.dbrc.be) (eigen onderlijning)

De (intussen reeds opgerichte) stal domineert op een volstrekt onaanvaardbare wijze het volledige landschap van de open Scheldemeersen.

Het is hierbij van zeer groot belang te onderstrepen dat Uw Raad van oordeel was dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in een dergelijk ‘valleigebied’ aan een drievoudig criterium moet worden getoetst, **doch dat die toetsing moet gebeuren op grond van motieven, die niet alleen in rechte, maar ook in feite dienen juist te zijn. En dat zij in feite ook dienen pertinent te zijn.** (cfr. pag. 30 in fine van het voormelde arrest)

Verzoekster dient nu vast te stellen dat de bestreden beslissing hier opnieuw flagrant tegenin gaat. Uit het hoger aangehaalde voorbeeld blijkt dat de bestreden beslissing - volledig in de lijn van het PSA-verslag - verwijst naar de simulatie die door verzoekster werd aangebracht in haar initiële beroepsschrift. Verzoekster heeft intussen echter aan de hand van foto’s de werkelijke situatie aangetoond. De toetsing gebeurde bijgevolg geenszins op motieven die in feite juist, laat staan pertinent zijn.

Op pagina 20 van de bestreden beslissing wordt gesteld:

“Inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium werden in voorliggende aanvraag de nodige inspanningen geleverd om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Aanvrager baseerde zich hiervoor op de suggesties aangebracht in het advies ‘geïntegreerd agrarisch bouwen’, verleend door de dienst Landbouw en Platteland van de Provincie op 25 juli 2014, alsook op het eveneens door deze dienst in juli 2014 opgesteld landschapsintegratieplan.

Er is op een afdoende wijze sprake van landschapsintegratiebevorderende maatregelen, inzake inplanting en uitwerking van de gebouwen alsook de landschapsinkleding. Aanvrager beoogt wel degelijk een architecturale meerwaarde te leveren. De aanvrager legde reeds contacten voor de samenaankoop van beplanting begin 2018 via de Provincie.”

De Deputatie komt tot dit standpunt omdat die van mening is dat inzake landschappelijke integratie en het esthetisch criterium de nodige inspanningen geleverd zijn om de werken zo goed als mogelijk in overeenstemming te brengen met de eisen ter vrijwaring van het landschap. De Deputatie verwijst naar de materialenkeuze en het groenscherm dat zal worden voorzien. Totaal ten onrechte spreekt de Deputatie in de bestreden beslissing nog over “beoogt (...) een architecturale meerwaarde te leveren”, daar waar dit concreet aan de hand van de foto’s kon worden beoordeeld.

Het groenscherm dat moet worden aangelegd, werd nog niet aangeplant, wel integendeel. Teneinde het bouwproces te kunnen voltooien, werden bomen gerooid. Verzoekster heeft op haar eigen terrein reeds bomen aangeplant om de visuele hinder te beperken. Zelfs een ruimer groenscherm aangebracht door de aanvrager, kan de impact van de enorme veestal niet voldoende beperken. De stal staat bovendien zo dicht tegen de perceelsgrens dat van een degelijk groenscherm geen sprake meer kan zijn.

Bovendien werd meermaals in de rechtspraak gesteld dat een groenscherm er op wijst dat het gevraagde de open ruimte aantast:

“De toelaatbaarheid van bouwwerken in landschappelijk waardevolle gebieden moet worden getoetst aan een tweevoudig criterium, met name enerzijds een planologisch, hetgeen inhoudt dat de te vergunnen werken in overeenstemming moeten zijn met de bestemming, te dezen agrarisch gebied, en anderzijds een esthetisch, hetwelk inhoudt dat bedoelde werken in overeenstemming moeten zijn met de eisen ter vrijwaring van het landschap. Hieruit volgt dat de vergunningverlenende overheid ertoe gehouden is de vergunning te weigeren indien zij tot de bevinding komt dat de gevraagde werken, ook al zijn zij in overeenstemming met de in grondkleur aangegeven bestemming, de schoonheidswaarde van het landschap in gevaar brengen.

De verwijzing naar zonevreemde woningen en naar het plaatsbezoek waaruit naar voor is gekomen dat het gebied als ‘structureel aangetast’ moet worden beschouwd, toont enkel aan dat de schoonheidswaarde van het landschap reeds is aangetast, doch niet dat de thans vergunde bouwwerken de schoonheidswaarde van het landschap aldaar niet nog verder zullen aantasten. Een dergelijke verwijzing kan geen afdoende verantwoording bieden om het landschappelijk waardevol karakter van het betrokken agrarisch gebied nog verder aan te tasten.

...

De verplichte aanleg van een groenscherm wijst er dus op dat de vergunningverlenende overheid zelf ervan uitgaat dat de schoonheidswaarde van het landschap door de ontworpen constructies wordt geschonden of alleszins

geschonden dreigen te worden.” (R.v.St. nr. 180.928, 12 maart 2008, www.raadvanstate.be)

En nog sterker in verband met de bouw van een varkensstal in agrarisch gebied:

“De aanleg van een groenscherm vormt in materieel opzicht geen deugdelijke verantwoording voor het verlenen van een vergunning voor een inrichting die manifest de open ruimte aantast. Een groenscherm kan hoogstens zorgen voor een betere visuele integratie van bepaalde bouwwerken, maar verandert niets aan het feit dat die bouwwerken, precies doordat ze de openheid en het ongeschonden karakter van een gebied onherroepelijk tenietdoen, in ruimtelijk opzicht onaanvaardbaar zijn. Bijgevolg is de bestreden milieuvergunning niet gestoeld op rechtens aanvaardbare motieven.” (R.v.St. nr. 216.729 van 8 december 2011, www.raadvanstate.be)

Intussen volgt ook Uw Raad deze rechtspraak:

“Ook het feit dat blijkens de vergunningsaanvraag een groenscherm wordt voorzien, lijkt er op te wijzen dat de geplande constructie de schoonheidswaarde van het landschap miskent of dreigt te miskennen.” (RvVb nr. A/2014/0174 van 24 maart 2015, www.rvvb.be)

De voorliggende aanvraag is dan ook niet vergunbaar wegens de onaanvaardbare aantasting van het valleigebied en de open ruimte, wat resulteert in een schending van de goede ruimtelijke ordening.

Bovendien stelt verwerende partij zich vragen of de deputatie deze vergunning met de nodige objectiviteit kon beoordelen, nu “de aanvrager reeds contacten (legde) voor de samenaankoop van beplanting begin 2018 via de Provincie.”

Het aangevraagde past ook geenszins in de onmiddellijke omgeving. De onmiddellijke omgeving wordt immers gekenmerkt door enerzijds een woongebied met landelijk karakter waar geen mastodontgebouwen in voorkomen en anderzijds een open ruimte vol groen, waar zeker geen mastodontstal in thuis hoort.

Conform de rechtspraak van Uw Raad behoort het in elk geval tot de taak van de verwerende partij om rekening te houden met die bestaande toestand in de onmiddellijke omgeving:

“Het behoort tot de taak en de bevoegdheid van het vergunningverlenende bestuursorgaan om overeenkomstig artikel 4.3.1, § 2, eerste lid, 1° en 2° VCRO op concrete wijze te onderzoeken of een aanvraag beantwoordt aan de eisen van een goede ruimtelijke ordening, waarbij zij de noodzakelijke of relevante aspecten van de goede ruimtelijke ordening bij haar beoordeling dient te betrekken en dient rekening te houden met de in de relevante omgeving bestaande toestand. “ (RvVb nr. A/2014/0314 van 29 april 2014, www.dbrc.be)

Ook in voorliggend dossier oordeelde Uw Raad in het eerder aangehaalde arrest van 30 mei 2017:

“Het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde in het licht van de goede ruimtelijke ordening in de eerste plaats

rekening met de in de omgeving bestaande toestand.” (RvVb 30 mei 2017, RvVb/A/1617/0891, www.dbrc.be) (eigen benadrukking)

Bovendien stelde Uw Raad dat verwerende partij de redenen moet vermelden waarop zij haar beslissing steunt. Deze motieven moeten met de vereiste zorgvuldigheid worden vastgesteld, pertinent zijn én uitdrukkelijk worden vermeld.

Niettegenstaande de eerdere vernietiging op grond van dit middel, heeft de Deputatie hier opnieuw geen of minstens te weinig rekening mee gehouden.

Nochtans had verzoekster er in haar repliek op het verslag van de PSA en tijdens de hoorzitting op gewezen dat de aantasting van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied op een onaanvaardbare manier werd geschonden, zeker rekening houdende met het feit dat de aanvrager over een alternatieve inplantingsmogelijkheid voor de stal beschikt, waarbij het ongerepte landschappelijk waardevol valleigebied niet moet worden geschonden.

Verwerende partij heeft in haar besluit geen rekening gehouden met de argumentatie van verzoekster, maar nam de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening integraal over uit het verslag van de PSA.

Nu de veestal intussen werd gebouwd, is duidelijk geworden dat de visuele impact van de veestal niet onderschat werd, wel integendeel. Het aangevraagde schendt de goede ruimtelijke ordening, het esthetisch criterium van het ‘valleigebied’ en van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en overschrijdt de aanvaardbare visuele hinder vanuit de 18e eeuwse hoeve. Alleen al omwille hiervan dient de vergunning te worden geweigerd.

Deze schending is op heden bovendien nóg flagranter dan bij de indiening van het eerste verzoekschrift tot schorsing en vernietiging in 2015. De werkelijke realisatie van de veestal zoals die op heden kan worden beoordeeld, heeft een nog grotere impact dan de simulatie van verzoekster initieel liet uitschijnen en bovendien met zekerheid in plaats van een inschatting.

Het tweede middel is ernstig en gegrond.

...

2.

De verwerende partij antwoordt:

“ ...

Verzoekende partij voorziet in haar middel enkel argumentatie over een vermeende schending van de artikelen 11.4.1. en art. 15.4.6.1. van het Inrichtingsbesluit.

De overige in het middel aangewezen geschonden geachte regelgeving wordt niet besproken. Het middel is in die mate dan ook onontvankelijk.

Verzoekende partij meent dat de aanvraag niet in overeenstemming is met het drievoudig criterium dat geldt in landschappelijk waardevol valleigebied.

Uw Raad zal willen vaststellen dat de deputatie alleszins een uitgebreide motivering voorziet, specifiek omtrent dit twistpunt:

...

Het valt op dat verzoekende partij in haar argumentatie in essentie niet meer doet dan een tegengesteld oordeel aanbrengen.

Een werkelijke onwettigheid brengt zij niet aan, noch toont zij aan dat een onderdeel van deze toets niet zou zijn gebeurd, of op kennelijk onredelijke wijze zou zijn gebeurd.

De deputatie geeft duidelijk weer welke beslissing zij neemt, en op welke gegevens en redeneringen zij zich hiervoor steunt. Het oordeel is weloverwogen en gegrond.

Het tweede middel is deels onontvankelijk en geheel ongegrond.

...

3.

In hun schriftelijke uiteenzetting antwoorden de tussenkomende partijen als volgt:

“ ...

*Uit het arrest van Uw Raad **nr. A/2015/0304 van 19 mei 2015 in voorliggend dossier (stuk 10)**, kan evenwel afgeleid worden dat de toelaatbaarheid van bouwwerken in agrarische gebieden met landschappelijke waarde op grond van een tweevoudig criterium getoetst worden:*

- 1) een planologisch, hetwelk veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied, en*
- 2) een esthetisch, hetwelk inhoudt dat de bedoelde werken of handelingen het specifiek milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet mogen schaden*

Uw Raad oordeelde eerder al dat voorliggende aanvraag wel degelijk gebeurt in functie van een agrarische activiteit en derhalve conform de toepasselijke gewestplanbestemming is

Wat betreft de agrarische toets, dient gesteld dat het hier wel degelijk om een aanvraag in functie van de landbouw gaat. In het gunstig advies van de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling Oost-Vlaanderen van 12 november 2014 wordt gesteld dat de voorgestelde constructie een noodzakelijke en toekomstgerichte investering voor het gemengd landbouwbedrijf betreft, die enkel kan bijdragen tot een efficiëntere en diervriendelijker bedrijfsvoering en die tevens enkel kan bijdragen tot de verdere groei van het bedrijf.

De aanvraag doorstaat probleemloos de agrarische toets

Het uitoefenen van agrarische activiteiten, houdt in dat ook (vee)stallen kunnen worden opgericht en betekent niet dat — zoals verzoekende partij lijkt aan te nemen — gronden enkel kunnen worden gebruikt voor het telen van gewassen, om vee te laten grazen of om schuilhokken op te richten

*Wat betreft de bestaanbaarheid van de aanvraag met de gewestplanbestemming, dient deze enkel en alleen getoetst te worden aan de **grondkleur 'agrarisch gebied'**, zodat er geen twijfel kan over bestaan **dat deze laatste principieel vergunbaar is op betrokken locatie.***

De enige vraag die zich nog stelt, is op welke wijze, vorm, grootte het aangevraagde kan toegelaten worden, i.e. aspect dat zich vertaalt in het 'esthetisch criterium' en waarbij zal nagegaan worden of de aanvraag al dan niet verenigbaar is met de overdruk 'landschappelijk waardevol'

Dit laatste houdt — zoals genoegzaam bekend - in dat er beperkingen zullen gelden, doch doet geen afbreuk aan de algemene bestemming landbouw (en betekent derhalve niet dat de oprichting van een stal ipso facto uitgesloten is, integendeel).

Uw Raad oordeelde eerder al in dat verband

Raad Vergunningsbetwistingen (2e k.) nr. A/2014/0173, 11 maart 2014

Bij de in 'overdruk' aangegeven bestemming waterwinningsgebied blijft immers de grondkleur "agrarisch gebied" bestaan maar in aanvulling op deze grondkleur wordt de aanwijzing "waterwinning" toebedeeld. Aldus blijft de algemene bestemming agrarisch gebied bestaan, maar worden specifieke beperkingen opgelegd in de betreffende zone met het oog op de bescherming van de waterwinning. Er wordt door deze beperkingen geen afbreuk gedaan aan de algemene bestemming landbouw, zodat de toepassing van de afwijkingsmogelijkheden van artikel 4.4.9 VCRO niet wordt verhinderd.

Met betrekking tot dit esthetisch criterium, dient - conform voornoemd arrest (A/2015/0304) - de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag het specifiek milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde geen schade toebrengt.

Deze motieven moeten in feite juist en in rechte pertinent zijn. Ze moeten duidelijk vermeld worden in de bestreden beslissing zelf en moeten op een duidelijke en afdoende wijze weergeven waarom de bevoegde overheid tot die beslissing is gekomen.

Uw Raad oordeelde in dat verband (arrest N2015/0304, zie stuk 10)

'Binnen de haar toegekende appreciatiebevoegdheid, kan de verwerende partij immers beslissen dat de aanvraag vergunbaar is mits het opleggen van voorwaarden die de aangevraagde constructie doen verzoenen met de landschappelijke waarde van de open omgeving, met het oog op een aanvaardbare integratie van de aangevraagde constructie in het landschap (...)

De verwijzing door de verwerende partij naar het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos en de specifieke situatie van de reeds opgehoogde cultuurgronden die haar doen besluiten dat het specifieke natuurlijk milieu van planten en dieren bezwaarlijk kan geschaad worden door de voorziene constructie, valt eveneens binnen de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de verwerende partij als vergunningverlenend bestuursorgaan en is niet kennelijk onredelijk, mede gelet op het op dit punt eensluidend advies van de provinciale stedenbouwkundig ambtenaar.

*Ter zake dient opgemerkt, dat verzoekende partij er ten onrechte blijft van uitgaan dat betrokken valleigebied ongeschonden/onaangesneden is — quod non — **nu immers ook de stalling die vergund werd bij besluit dd. 17 december 2001 (open loods, zie stuk 8) zich reeds in het betrokken valleigebied bevindt (en niet in woongebied).***

*In tegenstelling tot het geen men tracht voor te houden, **start het valleigebied onmiddellijk achter het 50 m-woongebied en dus reeds vóór de Rijtóracht.***

[weergave]

*Zoals eerder al door de Raad van State werd aangegeven (**arrest RvSt dd. 5 juli 2007, nr 173.232**), dient een aanvraag onderzocht te worden vanuit 3 invalshoeken, met name het **bestaande landschap, het voorwerp van de aanvraag en het toekomstig landschap** .*

Het bestreden vergunningsbesluit omvat duidelijk een beschrijving van deze 3 toestanden:

...

Op basis van deze elementen, kon verwerende partij dan ook terecht oordelen dat de gevraagde stalling kan worden ingeplant met vrijwaring van de schoonheidswaarde van het landschap.

Het groenscherm zoals opgelegd door de verwerende partij, werd inmiddels wel degelijk aangeplant (zie stuk 12)

Het tweede middel is ongegrond

...

4.

In haar wederantwoordnota voegt de verzoekende partij nog het volgende toe:

“ ...

Alle schendingen vermeld in de titel van het middel werden door verzoekster besproken in de daaropvolgende uiteenzetting. Het middel is in haar totaliteit ontvankelijk.

Tussenkomen de partij spreekt over een tweevoudig criterium, daar waar uw Raad op pagina 30 van het voormelde arrest duidelijk sprak over een drievoudig criterium. Uw Raad stelde hierbij eveneens dat het bestemmingsconform zijn van de aanvraag niet voldoende vaststaat louter omdat het gevraagde in functie staat van de landbouw. Tussenkomen de partij vermeldt het ecologisch criterium niet, net nu daar – samen met het esthetisch criterium – het meeste discussie om bestaat.

Wat de eerdere loods in valleigebied betreft: Het bestaande landschap dient uiteraard in acht te worden genomen, maar kan echter geen vrijgeleide zijn om het valleigebied vol te bouwen. Bij elke aanvraag afzonderlijk dient een afweging te worden gemaakt of het aangevraagde in overeenstemming is met het planologisch, ecologisch en esthetisch criterium. De reeds eerder gebouwde loods was veel dichterbij het woongebied met landelijk karakter gelegen, en nog voor de Rijkgracht. Dit is geenszins te vergelijken met de plaatsgesteldheid van huidige aanvraag, laat staan dat de gunning van één loods de deur zou openzetten voor elke aanvraag in het valleigebied.

Verzoekster neemt er akte van dat noch tussenkomen de partij, noch verwerende partij weerlegt in hun schriftelijke uiteenzetting of antwoordnota dat er een aantasting is van het ecologisch criterium. Niettegenstaande schreef verzoekster reeds in het inleidend verzoekschrift “voornamelijk op vlak van het tweede (ecologisch) en derde (esthetisch) criterium blijkt de aanvraag totaal onvergundbaar”.

Verzoekster volhardt in haar standpunt zoals uiteengezet in het verzoekschrift tot nietigverklaring.

Het tweede middel is ontvankelijk en gegrond.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Met haar tweede middel betwist de verzoekende partij in essentie de bestemmingsconformiteit van het aangevraagde dan wel de inpasbaarheid daarvan in het licht van een goede ruimtelijke ordening.

Wat de overeenstemming met de gewestplanvoorschriften betreft, betwist zij in essentie de verenigbaarheid met de nadere aanwijzing als landschappelijk waardevol agrarisch gebied (gespecificeerd als vallei – of brongebied) tot beloop van de in dat licht vereiste esthetische toetsing.

2.1.

Uit de niet betwiste gegevens van de zaak blijkt dat de betrokken percelen volgens het gewestplan Oudenaarde gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied met als nadere aanwijzing vallei- of brongebieden, zodat dit in de eerste plaats de toepassing van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit met zich meebrengt.

Artikel 11.4.1 Inrichtingsbesluit luidt als volgt:

“ ...

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

...”

Artikel 15.4.6 Inrichtingsbesluit luidt als volgt:

“ ...

De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

...”

Het koninklijk besluit van 24 februari 1977 houdende vaststelling van het gewestplan Oudenaarde voorziet in dat licht tevens in het volgende aanvullende voorschrift:

“ ...

Artikel 1. - Vallei of brongebieden (KB 24/02/77)

De agrarische gebieden met landschappelijke waarde, die op de kaart welke de bestemmingsgebieden omschrijven overdrukt zijn met de letters V of B, hebben de bestemming van vallei- of brongebieden waarin slechts agrarische werken en handelingen mogen worden uitgevoerd die het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren en de landschappelijke waarde niet schaden.

...” (eigen accentuering)

Artikel 11.4.1 Inrichtingsbesluit dient aldus te worden samen gelezen met artikel 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit en het toepasselijke aanvullend voorschrift. Het volstaat derhalve niet om louter te stellen dat het aangevraagde bestemmingsconform is, enkel omdat deze in functie staat van

landbouw. De toelaatbaarheid van bouwwerken in het voorliggende 'valleigebied' moet immers aan een drievoudig criterium worden getoetst:

- 1) een 'planologisch criterium', wat veronderstelt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat of de te vergunnen werken in overeenstemming zijn met de bestemming agrarisch gebied;
- 2) een 'ecologisch criterium', wat inhoudt dat het vergunningverlenend bestuursorgaan nagaat dat de werken het specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren niet schaden;
- 3) een 'esthetisch criterium', wat inhoudt dat - gelet op het feit dat destijds besloten werd om het gebied ook voor de toekomst omwille van zijn karakteristieken de verordenende overdruk 'landschappelijk waardevol' en meer bepaald 'valleigebied' te geven - het aangevraagde in overeenstemming moet kunnen worden gebracht met de eisen ter vrijwaring van het landschap en dit landschap niet mag schaden.

2.2.

De verzoekende partij betwist op zich de door verwerende partij gevoerde toets van het planologisch criterium niet en beperkt zich wat de ecologische toets betreft tot het eenvoudig opwerpen dat de aanvraag deze niet doorstaat zonder dit nader te concretiseren.

De verzoekende partij betwist daarentegen wel concreet dat de verwerende partij de impact van de werken op de landschappelijke waarde van het gebied afdoende heeft onderzocht en gemotiveerd.

2.3.

De uitdrukkelijke overdruk van het gebied als 'landschappelijk waardevol', in het voorliggend geval nader gespecificeerd als bron- of valleigebied, belet op zich niet dat daarbinnen ontwikkelingen plaatsgrijpen die verenigbaar zijn met de onderliggende bestemming als agrarisch gebied. Wel vereist deze bewuste overdruk een bijkomende esthetische toetsing. Met betrekking tot het zogenaamde esthetisch criterium dient de bestreden beslissing de motieven aan te duiden op grond waarvan geoordeeld wordt waarom de aanvraag al dan niet de schoonheidswaarde van het landschap in het gedrang brengt en moet het een formele motivering bevatten betreffende de verenigbaarheid van de constructies met de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De door het gewestplan aan een bepaald gebied gegeven bestemming is bovendien evenzeer op de toekomst gericht, zeker wanneer die bestemming er zoals *in casu* uitdrukkelijk toe strekt om de specifieke waarden van het gebied te vrijwaren en zelfs te ontwikkelen.

Het komt, gelet op wat voorafgaat, aan de verwerende partij als vergunningverlenend bestuur toe om te beoordelen of een aanvraag die is gelegen in landschappelijk waardevol gebied, kan toegelaten worden in de zin van voormeld artikel 15.4.6.1 Inrichtingsbesluit en hoger vermeld aanvullend voorschrift. De Raad is daarbij enkel bevoegd tot het toetsen van de wettigheid van de bestreden beslissing en kan zijn oordeel – behoudens in geval van een op dat punt volstrekt gebonden bevoegdheid – niet in de plaats stellen van het oordeel van de verwerende partij. Hij dient in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht wel na te gaan of de verwerende partij haar appreciatiebevoegdheid wettig heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen.

2.4.

De bestreden beslissing overweegt op het vlak van voormelde esthetische toets:

“
...

De gewestplanbestemming ‘valleigebied’ bevestigt dat het gebied landschappelijke kwaliteiten kent.

De kwalificering als ‘landschappelijk waardevol’ houdt evenwel niet in dat gebied uitbreiding van landbouwbedrijven mogelijk zou zijn. Het gebied betreft een cultuurlandschap dat gevormd werd en mee in stand gehouden wordt door de landbouw, wat in het gewestplan bevestigd wordt, gelet op de grondbestemming agrarisch gebied. Het spreekt voor zich dat ook binnen deze landschappelijk waardevolle gebieden, die een groot deel van het agrarisch gebied in deze streek uitmaken, landbouwuutbatingen mee de landschappelijke waarde van deze gebieden bepalen en bijgevolg, zoals ze al sinds jaar en dag voorkomen, ook verder moeten kunnen evolueren, mits dit op een landschappelijk verantwoorde manier gebeurt.

Er dient een evenwicht gevonden tussen landschapsbehoud en bieden van mogelijkheden voor de landbouw, die sterk het landschap mee bepaalt.

Voorliggende aanvraag beoogt de verdere evolutie van een site waar een professionele volwaardige landbouwuutbating actief is.

Het gaat om een gemengd landbouwbedrijf met zowel veeteelt, akkerbouw en groenteteelt als voornaamste bedrijfsactiviteiten.

De huidige boerderij is in verschillende stappen tot stap gekomen; momenteel is het de 7de generatie die het familiebedrijf leidt.

De hoeve situeert zich ter hoogte van het gehucht Meerse, binnen een bebouwd lint langsheen de Meersestraat. Dit bouwlint is binnen het gewestplan gekend als een 50 m diep woongebied met landelijk karakter. De bebouwing binnen het landbouwbedrijf situeert zich op heden tussen de Meersestraat en de Rijtgracht. De Rijtgracht vormt de grens tussen het bebouwde lint langs de Meersestraat en het open landbouwgebied tussen de Rijtgracht en de Schelde. Ter hoogte van de bestaande hoeve van de aanvragers is de afstand tussen de Meerseweg en de Rijtgracht ongeveer 95 m.

Het aan de Meersestraat gelegen erf kan de beoogde stal niet meer opnemen, om die reden wordt voor voorliggende aanvraag uitgeweken naar het achter de Rijtgracht gelegen perceel.

De momenteel aangevraagde werken omvatten als omvangrijkste constructie de bouw van een nieuwe veestal.

Het gaat om een ruime en deels open veestal, opgebouwd uit 2 aanpalende doch ten opzichte van elkaar verspringende volumes met kroonlijsthoogtes van 4,80 m en 3,60 m en nokhoogtes van 8,84 m en 7,29 m. Het totaal volume van de nieuwbouw bedraagt 11.370 m³.

De nieuwbouw wordt aldus ingeplant aan de overzijde van de Rijtgracht, midden de omliggende weiden van de bouwheer waar het vee kan grazen. Binnen de huidige bedrijfssite die gevestigd is aan de zuidelijke zijde van de gracht is geen voldoende uitbreidingsmogelijkheid aanwezig. Alternatieve locaties werden zoals aangegeven door de aanvrager onderzocht doch bleken om diverse redenen uiteindelijk geen optie.

De vraag die zich stelt is of de werken de landschappelijke waarde van het terrein en het gebied niet aantasten.

Er wordt vastgesteld dat het geheel van de bestaande bebouwing en de nieuwe uitbreidingszone met alle bijhorigheden compact en geclusterd gehouden wordt. Er blijft een duidelijk afgebakende bedrijfssite gevormd. De uitbreiding sluit wel degelijk aan op de bestaande boerderijgebouwen en het erf en wordt een cluster gevormd. Er is een uniformiteit van de bedrijfsgebouwen, zelfs over de Rijtgracht.

Er dient in rekening gebracht dat ook voor de bouw van de stal er zich reeds een schuilhok bevond met een hoogte van $\pm 3,5$ m nokhoogte en een bebouwde oppervlakte van ± 120 m² en dat er ook reeds verharding aanwezig was (± 310 m²) om zich te begeven over de Rijtgracht naar de vorige stal waar in de winter reeds ca. 20 runderen werden gestald die moesten bijgevoerd worden gedurende de winterperiode. De bouwplaats betrof geen ongeschonden terrein. Het terrein werd reeds aangewend in functie van de landbouwbedrijvigheid. Op de bouwplaats waren voorheen ook geen natuurwaarden aanwezig.

Het gemeentebestuur merkte terecht op dat het vallei- en brongebied onmiddellijk achter het 50 m diepe woongebied met landelijk karakter begint en nu reeds aangesneden is met een aantal bouwwerken. Deze bouwwerken bevinden zich voornamelijk in de zone tussen de Meersestraat en de Rijtgracht, maar ook in de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde zijn reeds een aantal bouwwerken opgetrokken, met name schuilhokken, sleufsilo's, verhardingen,...

Vanuit de bebouwde Meersestraat zal de uitbreiding nauwelijks zichtbaar zijn, door de aanwezige lintbebouwing en doordat het peil van de weide waar de stal wordt aangevraagd ongeveer 3 m lager ligt dan het straatpeil.

Door de inplanting in een lager gelegen zone is de visuele impact op de omgeving kleiner. Ook vanuit andere gezichtspunten dient geoordeeld dat de visuele impact beperkt blijft, enerzijds door zoals gezegd de visuele aansluiting bij de overige bedrijfsbebouwing en het bebouwd lint en anderzijds door aanwezigheid van omliggende akkergewassen/groen.

In tegenstelling tot de eerdere aanvraag werden door de aanvrager diverse aanpassingen doorgevoerd om de gevraagde constructie te verzoenen met de landschappelijke waarde van deze omgeving.

Deze omgeving wordt (mee) beheerd door de landbouw, het gaat hier immers om cultuurlandschappen, maar bij het realiseren van nieuwe constructies dient voldoende aandacht geschonken aan de erfintegratie binnen de specifieke omgeving. Aanvrager erkent dit en heeft zijn huidig ontwerp in deze zin aangepast.

In huidige aanvraag wordt rekening gehouden met de impact van volumewerking, vormgeving, het materiaal- en kleurgebruik, en groeninkleding.

In het bijzonder wordt geopteerd voor:

- Een veestal opgebouwd uit 2 volumes met verspringende voorgevellijn en een verschillende hoogte, waarbij gedeeltelijk gewerkt wordt met open gevels, teneinde de eentonigheid en grootschaligheid te doorbreken;*
- Een aangepast kleur- en materiaalgebruik: sober en consequent materiaalgebruik, gebruik van warme en natuurlijke kleuren (bruin, lichtbruin en rood-bruin), extra voorzien in houtafwerking door afwerking van de topgevels van de gebouwen in hout wat de monotonie van de gevels doorbreekt;*

- *Groeninkadering: door de versterking van de beekbegeleidende beplanting, met name door het kappen van 5 kaprijpe populieren en de vervanging door 14 zomereiken, alsook door de aanplant rond de stal van 12 knotwilgen en 7 notelaars (extensieve groenzone), alsmede door het voorzien van faunakasten. Deze aanplant kleedt het gebouw in het landbouw in om het zo op een goede manier te integreren. Zo wordt vermeden dat een zicht ontstaat van een volumineus agrarisch gebouw op een kale vlakte.*

In tegenstelling tot bij de vorige aanvraag werden nu op de plannen ook de gewenste verhardingen vermeld. De nieuwe verharding ten behoeve van de landbouwuitleg wordt tot het noodzakelijke voor een vlotte bedrijfsvoering beperkt en hoeft niet als storend in het landschap ervaren.

Bij de beoordeling dient mee rekening gehouden met de specifieke situatie van deze cultuurgronden. Het gaat met name om een zeer intensief begraasd soortenarm grasland dat ook regelmatig zou gescheurd worden. Op het perceel waar de stal zou ingeplant worden is geen microreliëf waarneembaar. Het gebied werd klaarblijkelijk plaatselijk ca. 2 m hoog met slib opgehoogd. Gelet op het voorwaardelijk gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos, de afwezigheid van natuurwaarden op de bouwplaats en het integreren van nestkasten en inheemse beplanting bij de veestal, kan besloten dat er geen sprake is van een specifiek natuurlijk milieu van planten en dieren dat geschaad zou worden met deze aanvraag.

Door de bouw van de veestal kan het verder bestaan van het grasland in de Scheldemeersen gegarandeerd worden

Rekening houdend met bovenstaande elementen wordt geoordeeld dat de landschappelijke waarde van het gebied niet wordt aangetast. De aanvraag doorstaat het landschappelijk esthetisch criterium en doorstaat de legaliteitstoets.

Appellant Vercaemst verwijst naar het ontbreken van rechtlijnigheid in het handelen van het gemeentebestuur, daar in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan (GRS) immers als visie voor de ontwikkeling van het gebied naar voor komt:

"Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, streeft het college ernaar om de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde bouwvrij te houden, doch evenwel met behoud van een beperkte mogelijkheid voor bestaande landbouwbedrijven om uit te breiden. In deze zone wenst het college enkel uitbreidingen toe te staan met een maximumhoogte van 1m50 en de uitbreidingen dienen binnen een perimeter van 25m te vallen (vanaf de Rijtgracht). Gebouwen met een grotere hoogte dan 1m50 dienen ingeplant te worden op de bebouwbare zone tussen de rijbaan (Meersestraat) en de Rijtgracht."

Het gegeven dat in het GRS gesteld wordt dat de hoogte van nieuwe bebouwing in deze zone niet meer mag bedragen dan 1,50 m kan evenwel niet gehanteerd worden als beoordelingsgrond, aangezien ruimtelijke structuurplannen eerst moeten omgezet worden in uitvoeringsplannen vooraleer ze doorwerking hebben naar aanvragen voor particulieren. Voorliggende aanvraag dient juridisch louter getoetst te worden aan de gewestplanbestemming.

...

2.5.

Op basis van de bestreden beslissing is het de Raad volstrekt onduidelijk in welke zin de inplanting van twee nieuwe stallen kadert in de ontwikkeling van het destijds op verordenende wijze als waardevol aangewezen landschap, temeer dit vallei en brongebied langsheen de Bovenschelde gekenmerkt wordt door een overwegende afwezigheid van enige bebouwing.

De verwerende partij wijst in elk geval niet aan in welke zin het gebied ten tijde van het aanmerken als landschappelijk waardevol gekenmerkt werd door welbepaalde bebouwing in die zin dat deze deel uitmaakt van dat bijzonder karakter, laat staan dat zij motiveert in welke zin het beoogde bovendien conformeert aan dit landschappelijk waardevol karakter.

De verwerende partij motiveert in die zin niet hoe het aansnijden van het landschap, niet enkel met een agrarisch gebruik maar met bebouwing tot beloop van twee omvangrijke veestallen, het landschappelijk waardevol agrarisch gebied in zijn verordenende bestemming eerbiedigt.

De overwegingen van de verwerende partij, vertrekkende vanuit het historisch bestaan van de site van de tussenkomende partijen, doen op het eerste gezicht met het oog op die toetsing, bij gebrek aan enig gemotiveerd aanknopingspunt met bebouwing in het voorliggend landschappelijk waardevol agrarisch gebied in die zin dat die bebouwing deel uitmaakt van het waardevol karakter van dat landschap, niet ter zake nu deze site op basis van de motivering van de bestreden beslissing geen historisch bestaan blijkt te kennen als deel van het waardevol aspect van het landschap buiten de bestemming als woongebied met landelijk karakter die daar planologisch los van staat.

Het enkele feit dat de tussenkomende partijen binnen dat bestemmingsgebied niet over ruimte zouden beschikken om hun site uit te breiden, vormt geen voor het aansnijden van het achtergelegen landschappelijk waardevol agrarisch gebied dragend motief in zoverre dit niets zegt over de vraag naar de inpasbaarheid van dat constructief ingrijpen in het betrokken landschap.

Hetzelfde geldt voor wat betreft het gegeven dat er eerder binnen het landschappelijk waardevol gebied een schuilhok van beperkte grootte stond en er reeds verharding aanwezig is. Dat de bouwplaats in die zin “*geen ongeschonden terrein*” betreft of het gebied ook ruimer niet langer ‘ongeschonden’ is, ontslaat de verwerende partij als vergunningverlenend bestuur er niet van om in het algemeen belang de eerder bij wijze van gewestplanbestemming erkende landschappelijke waarde ten volle doorwerking te laten vinden, en de landschapswaarde niet in gevaar te laten brengen. Het reeds aangetaste karakter van de omgeving kan hierbij geen grond zijn om het landschappelijk waardevolle karakter van het betrokken agrarisch gebied nog verder aan te tasten.

2.6.

De Raad leest met de verzoekende partij tot slot ook het volgende in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan:

“... ”

Gelet op het lineaire karakter van het gehucht Meerse en het open karakter van het achterliggende valleigebied tussen de Rijtgracht en de Schelde, streeft het college ernaar om de zone tussen de Rijtgracht en de Schelde bouwvrij te houden, doch evenwel met behoud van een beperkte mogelijkheid voor bestaande landbouwbedrijven om uit te breiden. In deze zone wenst het college enkel uitbreidingen toe te staan met een maximumhoogte van 1m50 en de uitbreidingen dienen binnen een perimeter van 25m te vallen (vanaf de Rijtgracht). Gebouwen met een grotere hoogte dan 1m50 dienen ingeplant te worden op de bebouwbare zone tussen de rijbaan (Meersestraat) en de Rijtgracht.”

“... ”

Hoewel een structuurplan overeenkomstig artikel 2.1.2, §7 VCRO geen beoordelingsgrond vormt voor een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, kan het, voor zover in overeenstemming met het toepasselijk verordenend plan, wel verder uitdrukking geven aan dat wat in een toepasselijk verordenend plan besloten ligt.

De Raad dient in dat verband vast te stellen dat het streven naar het bouwvrij houden van een landschappelijk waardevol gebied – naast het eventueel beschikbaar houden van dit gebied voor ontwikkelingen die kaderen in een ontwikkeling van het waardevol gebied – een middels dat structuurplan nader uitgedrukte beleidsdoelstelling kan zijn die in lijn ligt met de doorwerking van het *in casu* toepasselijke verordenende bestemmingsvoorschrift.

De verwerende partij kon zich vanuit dat oogpunt niet vergenoegen met het eenvoudig opwerpen dat het betreffende structuurplan geen beoordelingsgrond vormt. Als zorgvuldig handelend vergunningverlenend bestuur diende zij zich uit te spreken over de vraag of de oprichting van twee bijkomende stallen in overeenstemming is met de voorliggende doelbewust verordenende overdruk als landschappelijk waardevol gebied en de beleidsoptie om dat gebied kennelijk in het verlengde daarvan bouwvrij te houden.

2.6.

In het licht van wat voorafgaat, is de bestreden beslissing dan ook ontegensprekelijk behept met een motiveringsgebrek voor wat betreft de beoordeling van de overeenstemming met de bestemming als agrarisch gebied mét doelbewuste overdruk als landschappelijk waardevol en meer specifiek valleigebied.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij ontwikkelt een derde middel aan de hand van de schending van de Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (hierna: Project-m.e.r.-Richtlijn), de artikelen 4.1.4, 4.3.2 en 4.3.3 DABM, de artikelen 1 en 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (hierna: project-m.e.r.-besluit), artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (hierna: Besluit Dossiersamenstelling) en artikel 16, §1 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: Natuurdecreet), in samenhang gelezen met de artikelen 2 en 3 van Motiveringswet en de materiële motiveringsplicht, de zorgvuldigheidsplicht, het redelijkheidsbeginsel en de hoorplicht als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zij licht haar middel onder meer als volgt nader toe:

“ ...

Verwerende partij had extra voorzichtigheid aan de dag moeten leggen met betrekking tot de milieu-effectrapportage gezien de aanwezigheid van belangrijke natuurwaarden.

De Vlaamse overheid vermeldt op haar website <http://www.vlaanderen.be/nl/natuur-en-milieu/milieuhinder/milieueffectrapport-mer> met betrekking tot de MER-plicht:

“Voor openbare en particuliere projecten die aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het milieu, is milieueffectrapportage verplicht.

- *De project-MER-plicht geldt meestal voor grote of ingrijpende projecten. In vele gevallen zal men drempelwaarden gebruiken (in de vorm van productieomvang of lengte- of oppervlaktemaat). Wanneer die drempels overschreden worden, geldt de MER-plicht.
Deze projecten zijn opgenomen in bijlage I en II van het MER-besluit.*
- *In een aantal gevallen is de MER-plicht ook gekoppeld aan de plaats waar de voorgenomen activiteit is gepland. **Als die plaats in een voor het milieu kwetsbaar gebied ligt, dan is een milieueffectrapport noodzakelijk.***
- *Voor sommige kleinere projecten geldt een screeningsplicht. Alleen als een screening van het project uitwijst dat er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn, moet een MER opgemaakt worden. Deze projecten zijn opgenomen in bijlage III van het MER-besluit.” (eigen benadrukking)*

Aangezien de plaats van de aanvraag in een voor het milieu kwetsbaar gebied ligt, is een milieueffectrapport noodzakelijk, minstens een screening.

Uit onderstaande biologische waarderingskaart blijkt dat de aanvraag slaat op een complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen.

[weergave]

Uit de biologische waarderingskaarten is gebleken dat in het gebied waar de aanvraag betrekking op heeft volgende vegetaties en elementen aanwezig zijn:

<i>Hp</i>	<i>Hpr</i>
Biologisch minder waardevol	Biologisch waardevol
Engels raaigras Ruw beemdgras Rood zwenkgras Beemdlangbloem Gewoon struisgras Witte klaver Kruipende boterbloem Smalle weegbree Madeliefje Vertakte leeuwetand	Deze karteringseenheid wordt expliciet gereserveerd voor weiden met microreliëf (bulten, trapgaten, laantjes, slenken) en/of talrijke slootjes. (Bijlage I bij het Besluit van de Vlaamse regering van 21 november 2003 houdende maatregelen ter uitvoering van het gebiedsgericht natuurbeleid)

Het is dan ook onbegrijpelijk dat de bestreden beslissing overweegt:

“De impact op de natuurwaarden is gering.”

Er is namelijk ontegensprekelijk een aanzienlijk stuk groen verdwenen: deels op de plaats van de runderstal zelf, maar ook door het uitvoeren van de werken. De populieren werden gerooid en de grond waar gedurende lange termijn geregeld zware machines over reden (kranen, aanvoer materiaal, eventuele rijplanken, ...), werd volledig verwoest.

In het administratief dossier is geen enkele indicatie terug te vinden dat deze zaken onderzocht werden. Meer nog, in de bestreden beslissing werd er in vet benadrukt dat de stal intussen werd gebouwd. Op geen enkele wijze is er echter nagegaan welke milieukundige effecten dit had op het betrokken perceel of de onmiddellijke omgeving.

Een MER of minstens een screening had dit onderzocht, alsook zou het een alternatievenonderzoek bevat hebben.

Uit het gebrekkig onderzoek van het gebied en meer bepaald van de aanwezige fauna en flora komt tevens een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel naar voor:

*“Het bestuur kan slechts een rechtens correct besluiten nemen indien het op de hoogte is van alle voor het te nemen besluit relevante feiten en omstandigheden. Het zorgvuldigheidsbeginsel eist dat het bestuur het nemen van het besluit zorgvuldig voorbereid door er zorg voor te dragen dat de relevante feiten en omstandigheden bij het bestuursorgaan bekend (kunnen) zijn.”
(P. NICOLAI, Beginselen van behoorlijk bestuur, 1990 blz. 332 ev)*

Hieruit volgt meteen ook een schending van de formele en materiële motiveringsplicht.

De schadelijke gevolgen voor het gebied waren reeds prima facie duidelijk, temeer nu de stal reeds werd gebouwd en deze effecten konden worden nagegaan in plaats van louter voorspeld.

De ontstane schade aan de natuur is het rechtstreekse gevolg van de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning, waardoor artikel 16 §1 Natuurdecreet tevens werd geschonden. Een weigering had de schade namelijk kunnen vermijden.

Bovendien ondervindt verzoekster meer hinder door de toekenning van de stedenbouwkundige vergunning.

Zoals hoger vermeld, werd de veestal medio 2016 volledig opgericht. Bijgevolg heeft verzoekster op heden een goed zicht op de hinder die hierdoor wordt teweeg gebracht.

Naast de visuele hinder door het gebouw zelf, kijkt verzoekster nu bovendien op een hoop rommel, kratten en aardehopen. Daarenboven kijkt men van de stal ook rechtstreeks binnen op het perceel van verzoekster, meer bepaald haar terras. Verzoekster heeft intussen zelf al wat bomen geplant om de hinder te beperken, aangezien de voormalige populieren op het perceel van de aanvrager werden gekapt. Het beloofde nieuwe groenscherm werd niet aanplant.

De verstralers van de veestal zorgen tevens voor enorme lichtvervuiling en zorgen er voor dat het nooit meer echt donker wordt in de omgeving van de woning van verzoekster.

Ook de geluidshinder van de nieuwe stal is bovenmatig en zelfs nog storender dan verzoekster vooraf had gedacht. Door het grote aantal dieren, gebeurt het voeren machinaal, en dit reeds heel vroeg in de ochtend. Hierdoor is zelfs sporadisch eens uitslapen verzoekster niet langer gegund.

De hinderaspecten werden onvoldoende onderzocht. Verzoekster begrijpt niet hoe de bestreden beslissing nog kan stellen dat:

*“De opgeworpen geurhinder **een loutere hypothese** (is) en wordt niet met concrete gegevens aangetoond. Deze geurhinder hoeft niet voor te vallen en is gelet op de bovenwindse ligging van de woning en de afstand tot de nieuwe stal **weinig waarschijnlijk**.” (eigen benadrukking)*

De bestreden beslissing gaat nog steeds uit van een ‘mogelijke’ hinder, terwijl de veestal reeds is gebouwd en de hinder bijgevolg reeds duidelijk is geworden. Dergelijke motivering is uiteraard volstrekt ontoereikend nu de stal intussen werd gebouwd, en temeer aangezien de woning van verzoekster in woongebied gelegen is.

Het derde middel is ernstig en gegrond.

...

2.

De verwerende partij weerlegt in haar antwoordnota het derde middel als volgt:

“ ...

Verzoekende partij argumenteert in haar middel uitsluitend dat een MER, minstens een MER-screening noodzakelijk was in dit dossier, gelet op de ligging. Daarnaast stelt verzoekende partij dat de hinderaspecten onvoldoende werden onderzocht.

Er wordt aldus een schending van MER-regelgeving en de motiveringsplicht beargumenteerd.

Voor alle overige in het middel aangeduide regelgeving wordt geen enkele argumentatie voorzien, laat staan dat een schending zou worden aangetoond, zodat het middel in die mate onontvankelijk is.

Vooreerst is duidelijk dat de deputatie een MER-screening heeft gevoerd. In punt 2.2 van de bestreden beslissing beoordeelt de deputatie of de aanvraag MER-plichtig is, en of er een mer-screeningsnota vereist was.

Verzoekende partij beweert niet dat in deze beoordeling een fout gebeurde. Een meer uitgebreide milieu-effectenbeoordeling is niet wettig vereist.

Verzoekende partij lijkt eerder te doelen op een door de deputatie te voeren natuurtoets. Zij wijst meermaals op het verdwijnen van natuurwaarden door de aanvraag.

De deputatie maakte deze overweging:

...

De deputatie steunt zich uitdrukkelijk op het gunstige advies van het ANB.

Het ANB is een neutrale overheidsinstantie met de nodige deskundigheid die als uitsluitend doel heeft het behoud, de bescherming en de ontwikkeling van natuur.

Nu deze instantie geen schending van natuurwaarden in de aanvraag vindt, kan de deputatie in alle redelijkheid op dit oordeel steunen.

Verzoekende partij beweert verder dat de deputatie ten onrechte oordeelde dat zij geen hinder van de aanvraag ondervindt.

Het is duidelijk dat de deputatie deze beoordeling op gemotiveerde wijze maakte. Verzoekende partij betwist dit niet.

Andermaal is zij het eenvoudigweg niet eens met de inhoud van dit oordeel.

Zij argumenteert haar standpunt door te stellen dat de loods er momenteel al staat, en dat zij hinder ondervindt.

Deze loutere uiting van de mening van verzoekende partij kan de onwettigheid of onredelijkheid van de beoordeling die de deputatie maakte niet aantonen.

Het middel is deels onontvankelijk en geheel ongegrond.

... ”

3.

In hun schriftelijke uiteenzetting antwoorden de tussenkomende partijen als volgt:

“ ...

Hetzelfde middel werd door de verzoekende partij reeds eerder opgeworpen voor uw Raad die in dat verband het volgende oordeelde (arrest RvVb/A/1617/0891, zie stuk 10)•

" Het bestaan van een niet-bindende handleiding van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie ontslaat de verwerende partij niet van de verplichting een eigen onderzoek te voeren met betrekking tot de vraag of de project-m e r -screeningsplicht geldt De handleiding bevestigt overigens niet meer dan dat intensieve veehouderij een andere benaming is voor niet-grondgebonden veehouderij, en dat het bedrijven zijn die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet.

Loutere melkveehouderijen vallen om die reden niet onder het toepassingsgebied van rubriek 1 e) bijlage III project-MER-besluit.

De Raad stelt vast dat uit de bestreden beslissing nergens kan worden afgeleid dat de aanvraag al dan niet uitsluitend op een exclusieve melkveehouderij betrekking heeft

Het motief dat aangezien de oprichting van de stal betrekking heeft op "rundvee en jongvee" uitsluit dat het om "intensieve veeteelt" gaat, is bijgevolg — zonder nader onderzoek van het al dan niet grondgebonden karakter van de veehouderij - kennelijk niet afdoende om te besluiten dat geen project-MER of project-m e r -screeningsnota diende te worden gevoegd "

Thans werd hieromtrent bijkomend onderzoek uitgevoerd door verwerende partij en die terzake het volgende stelt in het bestreden besluit:

... ”

Het derde middel is ongegrond.

... ”

4.

In haar wederantwoordnota voegt de verzoekende partij nog het volgende toe:

“ ...

Alle schendingen vermeld in de titel van het middel werden door verzoekster besproken in de daaropvolgende uiteenzetting. Het middel is in haar totaliteit ontvankelijk.

Zoals duidelijk blijkt uit het verzoekschrift tot nietigverklaring, gaat het in casu geenszins om een louter verschil van mening tussen verzoekster en verwerende partij, maar wel om een kennelijke schending van voormelde wettelijke bepalingen en algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

In huidig dossier wordt echter een omvangrijke nieuwe rundveestal voorzien, en dit op een plaats die voordien als weide werd gebruikt. Bovendien is het net die plaats die gelegen is in valleigebied en wordt ingekleurd op de biologische waarderingskaart als een complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen. Er kan dan ook niet worden gesteld dat geen milieueffecten kunnen worden verwacht.

*Door de aangereikte adviezen als een de facto screening te zien betreffende de mogelijke effecten van de exploitatie op de omgeving, zou de mer-screeningsplicht uitgehold worden. **De mer-screeningsnota is een bijkomende verplichting die geenszins kan worden voldaan door het louter aanvragen van de verplichte adviezen.***

Betreffende het begrip “intensieve veeteelt” stelt verwerende partij in de bestreden beslissing: “Het begrip ‘intensieve veeteeltbedrijven’ is niet gespecificeerd. In de spraakgebruikelijke betekenis is intensieve veehouderij een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet.”

Verwerende partij motiveert geenszins waar zij deze definitie vandaan haalt. Het al dan niet grondgebonden zijn van een veehouderij is geen reden om te veronderstellen dat het bedrijf al niet intensieve veeteelt betreft en vindt nergens grondslag in de MER-richtlijn of de bijlagen hierbij, noch in het MER-besluit.

In de antwoordnota stelt verwerende partij louter dat zij de mer-screening heeft besproken onder punt 2.2 van het bestreden besluit, maar zij weerlegt nergens de inhoudelijke argumentatie die verzoekster heeft uiteengezet in het verzoekschrift waaruit duidelijk blijkt dat de motivering onder punt 2.2. van het bestreden besluit niet voldoet. Er diende een MER-screeningsnota te worden opgemaakt, quod non. Het aanvraagdossier was onvolledig.

Bovendien wordt dit eveneens bevestigd door het voormeld auditorsverslag in het dossier betreffende de milieuvergunningsaanvraag voor deze betrokken stal. De auditeur besluit hierbij – na bespreking van twee van de aangevoerde middelen – dat de bestreden beslissing moet worden vernietigd. (stuk 3) Voor zover als relevant in deze procedure voor Uw Raad, verwijst verzoekster naar deze bespreking door de Auditeur in de procedure voor de Raad van State.

*Het derde middel is ontvankelijk en gegrond.
...”*

Beoordeling door de Raad

1.

Met haar derde middel betwist de verzoekende partij in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing in de mate dat daarin geoordeeld wordt dat het beoogde geen project-m.e.r.-screeningsnota en *a fortiori* geen project-MER vereist.

De verzoekende partij voert met haar middel onder meer aan dat bij de aanvraag minstens een m.e.r.-screeningsnota diende te worden gevoegd. De verzoekende partij verwijst naar de milieuvergunning voor 167 runderen.

2.

Artikel 2, §1 van het project-m.e.r.-besluit bepaalt dat de categorieën van projecten waarvoor overeenkomstig artikel 4.3.2, §1, §2, §2*bis*, §3 en §3*bis* van het DABM al dan niet een project-MER moet worden opgesteld, zijn vermeld in bijlage I, bijlage II en bijlage III van het project-m.e.r.-besluit. Er bestaat tussen de partijen geen betwisting dat de aanvraag niet boven bepaalde drempelwaarden, bepaald in bijlage I en II van het project-m.e.r.-besluit, gaat.

Overeenkomstig artikel 4.3.2, §2*bis* DABM wijst de Vlaamse Regering, aan de hand van de criteria die worden omschreven in de bij dit decreet gevoegde bijlage II, de andere dan in paragrafen 1 en 2 vermelde categorieën van projecten aan waarvoor overeenkomstig dit hoofdstuk een project-MER of een project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld.

Artikel 4.3.3, §2 VCRO bepaalt dat in de gevallen, vermeld in artikel 4.3.2, §2*bis* DABM waarvoor een project-m.e.r.-screeningsnota werd opgesteld, de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag, een beslissing neemt of er een project-MER moet worden opgesteld. Zij doet dat op het ogenblik van en als onderdeel van de beslissing over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

Volgens bijlage III van het project-m.e.r.-besluit zijn de categorieën van projecten waarvoor onder meer overeenkomstig artikel 4.3.2, §2*bis* DABM een project-MER of project-m.e.r.-screeningsnota moet worden opgesteld:

“ ...

1. *Landbouw, bosbouw en aquacultuur [...]*

e) *intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen)*

...”

Artikel 16, 7° Besluit Dossiersamenstelling bepaalt dat aan een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarvoor een uitgebreide dossiersamenstelling vereist is (als in kwestie) volgende documenten moeten worden gevoegd:

“ ...

als de aanvraag onderworpen is aan een milieueffectrapportage, een van de volgende documenten :

a) *een milieueffectrapport dat behandeld is conform de door de Vlaamse Regering vastgestelde regels en waarvan de inhoud beantwoordt aan de door de Vlaamse Regering ter zake gestelde eisen;*

b) *het verzoek tot ontheffing van de milieueffectrapportage, behandeld conform de vastgestelde regels, en vergezeld van de goedkeuring ervan;*

c) *een project-m.e.r.-screeningsnota, waarvan de inhoud beantwoordt aan de door de Vlaamse Regering ter zake gestelde eisen.*

...”

3.

Het is bij een aanvraag voor een veeteeltbedrijf in de eerste plaats van belang te bepalen of het veeteeltbedrijf als ‘intensief’ moet gezien worden. Het begrip ‘intensieve veeteeltbedrijven’ is niet gedefinieerd. In de spraakgebruikelijke betekenis is intensieve veehouderij een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij.

De kritiek van de verzoekende partij dat de verwerende partij niet aangeeft van waar zij haar definitie haalt, is in dat licht niet pertinent nu het aflijnen van het begrip in die zin duidelijk blijkt uit de bestreden beslissing en het eerder gewezen vernietigingsarrest.

De verwerende partij dient dus aan de hand van de concrete gegevens over het landbouwbedrijf te bepalen of de aanvraag al dan niet betrekking heeft op een 'intensief' veeteeltbedrijf. De bestreden beslissing overweegt op dit punt:

“... ”

Appellant Vercaemst betwist dat in het dossier geen MER-screening diende te worden uitgevoerd en verwijst naar bijlage III, 1ste rubriek van het Besluit van de Vlaamse Regering inzake de nadere regels van de project-m.e.r.-screening die volgende categorie van bedrijven omvat:

“Intensieve veeteeltbedrijven (projecten die niet in bijlage I of II zijn opgenomen)”.

Het begrip ‘intensieve veeteeltbedrijven’ is niet gespecificeerd.

In de spraakgebruikelijke betekenis is intensieve veehouderij een andere benaming voor niet grondgebonden veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening en mestafzet.

Aan de hand van de concrete gegevens van het landbouwbedrijf dient nagegaan of de aanvraag al dan niet betrekking heeft op een intensief veeteeltbedrijf.

Er werd bijkomende informatie inzake de bedrijvigheid van de heer Van Wambeke Bart aangeleverd teneinde deze afweging te kunnen maken.

De aanvrager heeft een milieuvergunning, verleend dd. 27 augustus 2015, en vergund onder rubriek 9.4.3 voor 167 grote zoogdieren, waarvan 44 melkkoeien en 123 overige runderen. Ook de veebezetting, volgens aangiftes VLM, verwijst enkel naar zoogkoeien, runderen < 1 jaar, runderen van 1 tot 2 jaar en andere runderen (ouder dan 2 jaar).

Voor het jaar 2016 blijkt concreet een bezetting van 45 zoogkoeien, 42 runderen < 1 jaar, 25 runderen van 1 tot 2 jaar en 7 andere runderen (ouder dan 2 jaar), een totaal van 119 dieren. In 2014 en 2015 was het aantal dieren van dezelfde grootteorde. Aanvrager benadrukt dat er geen mestkalveren op het bedrijf zijn – het bedrijf bestaat uit zoogkoeien, jongvee, vleesvee en kalveren. De vrouwelijke kalveren worden verder opgefokt tot zoogkoe om zo de cyclus opnieuw te laten rondgaan. Mannelijke dieren worden verkocht als fokdier of voor vleesverwerking op een slachtrijpe leeftijd van ca. 19 maand.

Voor wat betreft de grondgebondenheid inzake mestafzet toont aanvrager aan, op basis van de mestbalans van de VLM voor 2014-2015-2016 dat het bedrijf minder dierlijke mest uit eigen veebezetting heeft om geëxploiteerde gronden te bemesten, dit in tegenstelling tot niet-grondgebonden bedrijven die met een mestoverschot zitten. Hiermee wordt aangegeven dat het bedrijf voldoende akkers bewerkt om de eigen mestproductie te verwerken.

Daarnaast worden alle voeders voor de runderen geteeld op eigen akkers. De totale oppervlakte van de weilanden waar de runderen op kunnen grazen is ca. 11 ha. De helft van het jaar (van april tot november) worden de dieren ondergebracht op omliggende weiden waarbij een aanzienlijk deel van het rantsoen wordt opgenomen via grazen. Bij intensieve veehouderij is er geen begrazing op weides en blijven de mestkalveren heel het

jaar door op stal. Aanvrager beschikt over graasweiden direct aansluitend op het bedrijf en de nieuwe stalling. Uit de bestaande toestand ter plaatse blijkt dat de dieren onmiddellijk binnen en buiten kunnen in de omliggende weiden.

De grondgebondenheid voor voedselvoorziening wordt aangetoond op basis van verzamelaanvragen 2017-2016 en 2015 waaruit blijkt dat jaarlijks bijna de helft van de eigen productie voor de dieren bestemd is. Voor 2017 is er 11,26 ha weiland waarop de dieren kunnen grazen; er wordt 10,38 ha maïs geteeld als winning ruwvoeder, er wordt 17,36 ha graangewassen verwerkt in voederrantsoen (verkoop granen aan voederfirma/aankoop krachtvoerders); het strogewas wordt gebruikt als strooisel voor de stallen; 8,30 ha erwtenstro wordt gebruikt als eiwithoudend voedergewas. De winning van ruwvoerders gebeurt alleen op eigen gronden wat duidelijk de grondgebondenheid benadrukt. Deze gegevens zijn nagenoeg idem voor 2016: 11,13 ha grasland, 11,57 ha maïs, 8,46 ha wintertarwe en 7,49 ha erwtenstro, alsook voor 2015: 11,75 ha grasland, 6,49 ha maïs, 16,97 ha wintertarwe en 9,41 ha erwtenstro.

Uit bovenstaande wordt besloten dat het hier niet gaat om intensieve veeteelt, daar de bedrijvigheid hier wel degelijk grondgebonden is. Het betreffende bedrijf wordt niet onder de rubriek "intensief veeteeltbedrijf" gekwalificeerd. Het aanvraagdossier wordt zonder project-m.e.r.-screeningsnota als volledig beschouwd.

...

4.

Eerder dan de door de verzoekende partij geopperde hinder is de kwalificatie als niet intensief en dus grondgebonden veeteeltbedrijf in de eerste plaats bepalend voor de vraag of er in voorliggend geval een project-m.e.r.-screeningsnota moest opgemaakt worden.

De Raad dient in dit verband oog te hebben voor de samenhang tussen het derde en het eerste middel nu in dit laatste middel meer algemeen het onvoldoende beantwoorden in de bestreden beslissing van de kritiek, geuit in de replieknota ten aanzien van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, gehekel wordt.

In haar replieknota op het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar ontwikkelde de verzoekende partij de volgende op de m.e.r.-screeningsplicht toegespitste bezwaren voor wat betreft de kwalificatie als intensief veeteeltbedrijf:

"...

b) doch bovendien wordt uit deze informatie conclusies getrokken die strijdig zijn met de stukken

- zo blijkt uit de door de heer en mevrouw Van Wambeke - Demeulemeester meegedeelde stukken inzake de mestaangifte 2016 dat alle runderen beneden de twee jaar (die meer dan de helft vertegenwoordigen) voor 100 % op stal staan, terwijl de andere runderen (die op zich de minderheid) liefst 60 % van de tijd op stal staan, zodat de bevindingen van de PSA ("de helft van het jaar worden de dieren ondergebracht op omliggende weiden...") de facto onjuist zijn.*
- dat alle voeders voor de runderen geteeld worden op eigen akkervelden is niet bewezen en onjuist Uit de boekhouding en BTW aangifte van de heer en mevrouw Van Wambeke - Demeulemeester zal het tegendeel blijken, doch zij wordt niet voorgelegd*
- determinerende stukken, zoals de landbouwoppervlakteaangiften worden niet voorgelegd.*

- *het percentage graasvelden zou slechts 5 % bedragen, uit de meegedeelde stukken, wat niet overeenstemt met elf hectaren, terwijl al evenmin 167 zoogdieren kunnen grazen op dergelijke kleine oppervlakte.*
- *er zijn aanzienlijke mestoverschotten.*

conclusies

- *de mestkalveren blijven een gans jaar op stal, wat uit de aangifte blijkt, wat dus volgens de PSA eveneens wijst op intensieve veeteelt*
- *boekhouding zal integendeel wijzen op aanzienlijke verkopen van de eigen productie.*
- *het is niet bewezen dat alle voeders zouden worden geteeld op eigen akkervelden Dit zijn beweringen, die door geen bewijskrachtige stukken, die nochtans bestaan en kunnen voorgelegd worden*

...”

De verwerende partij laat met de bestreden beslissing volstrekt na om in te gaan op de door de verzoekende partij geopperde bezwaren bij de kwalificatie als grondgebonden en dus niet-intensief veeteeltbedrijf. Indien blijkt dat een meerderheid van de 167 runderen voltijds in de veestallen verblijft, kan er bezwaarlijk sprake zijn van een grondgebonden en bijgevolg niet intensief veeteeltbedrijf. De Raad leest in de bestreden beslissing op dit punt de loutere overname van het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar zonder enige repliek op wat de verzoekende partij daar in het kader van de uitoefening van haar hoorrecht tegen heeft ingebracht.

Mocht de verwerende partij op basis van haar herbeoordeling van het dossier op dit punt tot het besluit komen dat er alsnog sprake is van een intensief veeteeltbedrijf en dus een project-m.e.r.-screeningsnota alsnog vereist is, dient zij de aanvraag onontvankelijk te bevinden. Het kwam alsdan immers per hypothese aan het college van burgemeester en schepenen toe om, als in eerste administratieve aanleg bevoegd vergunningverlenend bestuur, voor het eerst uitspraak te doen over de aanvraag op basis het integrale aanvraagdossier.

Het middel is, in samenhang bekeken met het eerste middel, in de aangegeven mate gegrond.

C. Eerste middel

De verzoekende partij ontleent een eerste middel aan de schending van artikel 4.7.23, §1 VCRO in samenhang gelezen met de artikelen 2 en 3 Motiveringswet en de materiële motiveringsplicht, de zorgvuldigheidsplicht, het redelijkheidsbeginsel en de hoorplicht als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Met haar eerste middel betwist de verzoekende partij in essentie de wettigheid van de bestreden beslissing in de mate dat deze het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar louter herneemt en niet ingaat op haar replieknota na verslag. De nadere beoordeling van dit eerste middel kan, gelet op wat voorafgaat, voor het overige niet onmiddellijk tot een ruimere vernietiging bijdragen.

VII. KOSTEN

1.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep geheel of voor een deel ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Gelet op de in onderdeel VI gedane vaststellingen, of nog het gegrond bevinden van de vordering van de verzoekende partij, dient de verwerende partij als de ten gronde in het ongelijk gestelde partij aangeduid te worden en vallen de kosten van het geding, zijnde het door de verzoekende partij betaalde rolrecht, ten laste van de verwerende partij.

2.

De Raad is verder van oordeel dat de (vrijwillige) tussenkomst van de tussenkomende partijen de inzet van de procedure niet mag verzwaren voor de verzoekende partij, noch voor de verwerende partij, zodat de tussenkomende partijen de kosten van hun tussenkomst zelf dienen te dragen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de heer Bart VAN WAMBEKE en mevrouw Ria DEMEULEMEESTER is ontvankelijk.
2. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 28 september 2017, waarbij aan de tussenkomende partijen de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor het bouwen van een veestal en het kappen van vijf kaprijpe populieren op de percelen gelegen te 9690 Kluisbergen, Meersestraat 13, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie B, nummers 345A en 347A.
3. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van onder meer de verzoekende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
4. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 200 euro, ten laste van de verwerende partij.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, ten laste van de tussenkomende partijen, ieder voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 9 april 2019 door de derde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Kengiro VERHEYDEN

Filip VAN ACKER